

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МАЛКИТЕ И СРЕДНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА” 2007-2013

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок
за кандидатстване: **BG161PO003-2.1.08 „Покриване на международно
признати стандарти”**

Приоритетна ос 2: „Повишаване ефективността на предприятията и развитие на
благоприятна бизнес среда”

Област на въздействие 2.1: „Подобряване на технологиите и управлението в
предприятията”

Операция 2.1.2: „Покриване на международно признати стандарти”

Бюджетна линия: 2010 г.

Краен срок за набиране на проектни предложения: **30 септември, 2010 г.,
16:00 ч.**

Код по тематична спецификация:	09
Код по форма на финансиране:	01
Код по териториална спецификация:	BG
Код по вид икономически дейности:	00

София, 2010

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЦЕДУРАТА.....	4
1.1. Цели и приоритети на Оперативната програма и цели на процедурата за подбор на проекти	5
1.2. Институционална рамка	6
1.3. Основни дефиниции.....	8
1.4. Режим на държавните помощи	10
1.5. Общ бюджет на процедурата	11
1.6. Размер и интензитет на безвъзмездната финансова помощ (процент на съфинансиране)	12
1.7. Общи правила за провеждане на процедурата за подбор на проекти.....	13
1.8. Партньорство и допустимост на партньорите.....	13
1.9. Брой предложения по процедурата	14
2. ПРАВИЛА ЗА ДОПУСТИМОСТ ПО НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА.....	14
2.1. Допустимост на кандидатите	14
2.2. Допустимост на проектите/дейностите.....	21
2.3. Допустимост на разходите	28
2.3.1. Допустими разходи	31
2.3.2. Недопустими разходи	34
2.4. Допустимост на изпълнителите от страна на бенефициента и правило за произход...	35
3. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА	36
3.1. Документи за кандидатстване.....	36
3.1.1. Списък на документите за кандидатстване	37
3.2. Къде и как се изпращат проектните предложения.....	43
3.3. Краен срок за приемане на проектни предложения.....	44
3.4. Предоставяне на допълнителна информация	44
4. ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ	45
4.1. Оценяване и класиране на проектните предложения	45
4.1.1. Оценка на административно съответствие.....	45
4.1.2. Оценка на допустимостта на кандидатите и дейностите	46
4.1.3. Техническа и финансова оценка.....	48
4.2. Процедура за уведомяване и сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ.....	53
5. ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ	59
5.1. Специфични условия за изпълнението на проекта.....	60
5.2. Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ.....	61
5.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта.....	61
5.4. Промени в договора и бюджета.....	61
5.5. Наблюдение на изпълнението на проектите и постигане на заложените резултати....	62
5.6. Отчитане на проекта	62
5.7. Плащане	63
5.8. Мерки за информизиране и публичност.....	64
6. СПИСЪК С ПРИЛОЖЕНИЯ.....	65

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ГД	Главна дирекция
ДО	Договарящ орган
ДДС	Данък добавена стойност
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДНА	Дълготрайни нематериални активи
ДНФ	Дирекция „Национален фонд”, Министерство на финансите
ДПП	Добра производствена практика
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ИАНМСП	Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия
КН	Комитет за наблюдение
КИД 2008	Класификация на икономическите дейности 2008
МЗ	Междинно звено
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
МС	Министерски съвет
МСП	Малки и средни предприятия
НВМОП	Наредба за възлагане на малки обществени поръчки
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОП	Оперативна програма
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СУ	Система за управление
УО	Управляващ орган

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЦЕДУРАТА

Въведение

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO003-2.1.08 „Покриване на международно признати стандарти” е насочена към предоставянето на подкрепа на българските предприятия за въвеждане на системи за управление и постигане на съответствие с европейски и международни стандарти като основен фактор за създаване на продукти и услуги с висока добавена стойност, установяване на трайни конкурентни предимства и постигане на устойчиво присъствие на пазарите, на които оперират и на тези, към които се стремят. Процедурата се реализира като част от мерките за подкрепа по Приоритетна ос 2 „Повишаване на ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес среда” на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. (ОП „Конкурентоспособност”). Тя е основен инструмент за изпълнение на стратегическите цели за постигане на устойчив икономически растеж, създаване на нови работни места, повишаване на производителността и постигане на конкурентни предимства за националната икономика.

В условията на динамично променяща се бизнес среда като резултат от проявилата се в глобален мащаб финансова и икономическа криза, много български предприятия преориентират средносрочните и дългосрочните си стратегии за развитие, търсейки нови начини и механизми за запазване на пазарните позиции чрез промяна в продуктовото портфолио, съкращаване на разходите и елиминиране на неефективните бизнес процеси. Спадът на вътрешното търсене, който се увеличава от 9.1 на сто за първото тримесечие на 2009 г. до 13.3 на сто за второто тримесечие, спадът във външната търговия със стоки и услуги - износът на стоки и услуги е намалял с 17.4% през първото тримесечие на 2009 година спрямо същия период на 2008 г.¹ и останалите негативни последици на кризата доведоха до свиване на пазарите и влошаване на икономическите показатели на предприятията. В тези условия, въвеждането на международни стандарти и системи за управление се превръщат в основен инструмент за съкращаване на производствените разходи, увеличаване на производителността, намаляване на себестойността на произвежданите продукти и услуги чрез създаването на оптимални модели на управление и организация на основните процеси в дейността на предприятията.

Предоставянето на подкрепа за разработване и въвеждане на системи за управление, добри производствени практики, както и постигане на продуктово съответствие с европейски и международни стандарти по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е насочено към онези предприятия в България, които непрекъснато се стремят да усъвършенстват управленската си дейност като прилагат модели на планиране и използване на наличните ресурси, които позволяват ефективна и ефикасна организация на дейността, усъвършенстване на продуктите и услугите и разширяване на пазарното

¹ Източник: Национален статистически институт

присъствие при трайно удовлетворяване на нуждите и очакванията на крайните потребители. Подкрепата е насочена и към подобряване на управленските и работни процеси в организациите, които извършват научно-изследователска дейност, чиито резултати са насочени към развитие и повишване на конкурентоспособността на българските предприятия и се прилагат пряко в дейността им. В тази връзка по настоящата процедура се предоставя подкрепа за въвеждане на системи за управление и постигане на съответствие с европейски/международни стандарти в българските висши училища, Българска академия на науките и нейни институти и звена, Селскостопанска академия и институти към нея, експериментални лаборатории, изследователски институти, научни организации, юридически лица с нестопанска цел, които разходват имуществото си за развитието и утвърждаването на науката, техниката и технологиите.

1.1. Цели и приоритети на Оперативната програма и цели на процедурата за подбор на проекти

⇒ **Общата цел на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 (ОП „Конкурентоспособност”)** е развитие на динамична икономика, конкурентоспособна на европейския и световен пазар.

Целта на подкрепата в рамките на ОП „Конкурентоспособност” е да развие потенциала за конкурентно и ефективно производство и бизнес, да допринесе за увеличаване на икономическия ефект и да подпомогне необходимите структурни промени с оглед постигането на устойчив напредък. За изпълнение на тези цели се предвижда подкрепа за развитие на производителността на малките и средни предприятия, както и за развитие на иновациите и новите технологии, и за подобряване на бизнес средата. ОП „Конкурентоспособност” е основана на пет приоритетни оси за програмен период 2007-2013 г.:

Приоритетна ос 1: „Развитие на икономика, базирана на знанието и иновационни дейности”;

Приоритетна ос 2: „Повишаване ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес среда”;

Приоритетна ос 3: „Финансови инструменти за развитие на предприятията”;

Приоритетна ос 4: „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика”;

Приоритетна ос 5: „Техническа помощ”.

Процедура за подбор на проекти: **BG161PO003-2.1.08 “Покриване на международно признати стандарти”** се отнася към Приоритетна ос 2 на ОП „Конкурентоспособност”, област на въздействие 2.1: „Подобряване на технологиите и управлението в предприятията”, операция 2.1.2: „Покриване на международно признати стандарти”.

⇒ **Основната цел на Приоритетна ос 2** е повишаване ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес среда чрез предоставяне на подкрепа на малките и средни предприятия за технологично обновление, постигане на съответствие с международно признати стандарти за качество, подобряване на достъпа до информационни и консултантски услуги, отговарящи на нуждите на предприятията, подобряване на енергийната ефективност, насърчаване на бизнес кооперирането и свързването в кълстери.

Специфичните цели на Приоритетна ос 2 включват:

1. Модернизация на технологиите и управлението в предприятията.
2. Предоставяне на лесно достъпни и качествени консултантски и информационни услуги на бизнеса.
3. Намалване на енергийната интензивност и диверсификация на енергийните източници, използвани от предприятията.
4. Увеличаване на ефективността на производството и пазарното представяне на предприятията използвайки предимствата на кълстерите и бизнес мрежите.

⇒ **Основна цел на настоящата процедура** е да допринесе за насърчаване на конкурентоспособността на българските предприятия чрез предоставяне на подкрепа за въвеждане на системи за управление, постигане на съответствие на продукти с европейски и международни стандарти, както и въвеждане на добри производствени практики като фактори за подобряване на управлението, оптимизиране на производствения процес, постигане на ефективна организация на цялостната дейност и създаване на продукти и услуги с висока добавена стойност, конкурентоспособни на европейския и световен пазар. Процедурата цели да допринесе и за подобряване на управленските и работни процеси в българските научно-изследователски организации, чиито продукти и услуги се ползват от предприятията за развитие на дейността им и повишване на тяхната конкурентоспособност.

Индикатори за измерване степента на постигане на основната цел на процедурата:

- брой сертификати, въведени в подкрепените предприятия;
- брой създадени нови работни места;
- създадени инвестиции в подкрепените предприятия;
- брой реализирани проекти в подкрепа на бизнеса, предприемачеството и новите технологии.

1.2. Институционална рамка

Комитет за наблюдение на НСРР

Следи напредъка при постигането на целите и приоритетите на НСРР 2007-2013 въз основа на дефинираните в нея индикатори и др., съгласно ПМС №182/21.07.2006 г. (обн., ДВ, бр.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

62/2006 г. посл. изм. бр. 93/2009 г.).

Комитет за наблюдение на ОП „Конкурентоспособност”

Одобрява критериите за избор на операции по ОП „Конкурентоспособност”, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и др., произтичащи от Регламент № 1083 / 2006 и ПМС 182/21.07.2006 г.

Управляващ орган

Управляващ орган на ОП „Конкурентоспособност” е дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). УО отговаря за цялостното програмиране, управление, наблюдение, контрол и оценка на дейностите и приоритетите по програмата съгласно Регламент № 1083/2006.

Междинно звено (МЗ)

Управляващият орган на ОП „Конкурентоспособност” делегира функции и задачи, свързани с управлението, изпълнението, мониторинга и контрола по изпълнение на операциите по Приоритетна ос 1 и 2 на оперативната програма на Междинно звено, съгласно Регламент № 1083/2006 и сключено Междуинституционално споразумение между МИЕ и ИАНМСП. Междинно звено е Изпълнителната агенция на насърчаване на малките и средни предприятия (ИАНМСП), която отговаря за набиране на проектни предложения, тяхната оценка, мониторинг и отчитане на схемата за безвъзмездна помощ. Междинното звено е и Договарящ орган по смисъла на чл. 2, т. 2 от ПМС №121 от 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз (ПМС № 121/31.05.2007 г., обн., ДВ, бр. 45/2007 г., посл. изм. и доп., бр. 44/11.06.2010 г.).

Сертифициращ орган

Сертифициращ орган на Оперативната програма е дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите. Съгласно чл. 61 от Регламент № 1083/2006, Сертифициращият орган е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите.

Одитен орган

Одитен орган на ОП „Конкурентоспособност” е Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз” към министъра на финансите. Съгласно чл. 62 от Регламент № 1083/2006, Одитният орган на оперативната програма е отговорен за извършване на одити за проверка на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено

Централното координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСПР в процеса на усвояване на средствата от Структурните

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Тази функция се осъществява от дирекции: „Програмиране на средствата от Европейския съюз”, „Мониторинг на средствата от Европейския съюз” и „Информация и системи за управление на средствата от Европейския съюз” на МС.

Насоките за кандидатстване могат да се изменят, когато това се налага в резултат на настъпили промени в националната или европейската нормативна уредба, отнасящи се до настоящата процедура за подбор на проекти в съответствие с чл. 14, ал. 8 - 10 от ПМС № 121/ 31.05.2007 г.

1.3. Основни дефиниции

За целите на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са възприети следните дефиниции:

Кандидат	Юридическо лице или едноличен търговец, което разработва и подава проектно предложение с цел бъдещо изпълнение в случай на одобрение на проекта.
Проектно предложение	Предложение, подадено от кандидат, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на определен проект, включващо формуляр за кандидатстване и други придружителни документи.
Проект	Съвкупност от взаимосвързани и взаимодопълващи се дейности с предварително определена/и цел/и, необходими ресурси и времева рамка за изпълнение, водещи до постигането на конкретни количествено измерими резултати.
Дейност	Задача или група от задачи (действие или група от действия), които имат (водят до постигане на) конкретен резултат (резултат/продукт) и чрез които се реализира изпълнението на съответния проект.
Безвъзмездна финансова помощ	Без това да противоречи на чл. 108 от Регламент (ЕО, Евроатом) No 1605/2002, това са средства, предоставени от ОП „Конкурентоспособност”, включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени резултати.
Бенефициент на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл. 2, пар. 4 от Регламент (ЕО) No 1083/2006: стопански субект, организация или предприятие, публичен или частен, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 87 от Договора, бенефициентите са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.
Изпълнител, определен от страна	Изпълнители на дейности по проекта, възложени им от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

на бенефициента	Изпълнителите от страна на бенефициента не са партньори и условията и редът за определянето им са уредени в ПМС № 55/12.03.2007 г., Закона за обществените поръчки и подзаконовите актове по прилагането му, както и в утвърдените от Управляващия орган Насоки.
Договор за безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между ръководител на Договарящ орган или упълномощено от него лице и бенефициент за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.
Договарящ орган	Орган, който провежда процедури за набиране и оценка на проектни предложения и сключва договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. На основание подписано Междуинституционално споразумение с Управляващия орган, ИАНМСП, определена за Междинно звено на оперативната програма, изпълнява функциите на Договарящ орган по процедурите по Приоритетни оси 1 и 2 на ОП „Конкурентоспособност”.
Ръководител на Договарящ орган	Ръководителят на администрацията, в рамките на чиято структура се намира Договарящия орган или упълномощеното от него длъжностно лице.
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие на стопански субект, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.
Система за управление	Система от правила и процедури, определящи структурата и организацията на управленските и работните процеси, планирането и изпълването на наличните ресурси за постигане на предварително определените цели на организацията и усъвършенстване на предлаганите продукти и услуги, удовлетворяване на изискванията на потребителите и др.
Стандарт	Документ, създаден чрез консенсус и одобрен от признат орган, който определя за общо и повтарящо се прилагане правила, насоки или характеристики за дейности или техните резултати за постигане на оптимален ред в дадена съвкупност от обстоятелства.
Международен стандарт	Стандарт, който е приет от международна организация по стандартизация или от международна организация с дейност по стандартизация и е общодостъпен.
Добра производствена	Система от принципи, правила, критерии, мерки и инструкции, отнасящи се до проектирането на предприятията и оборудването,

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

практика	състоянието и поддържането на сградите, помещенията, машините, апаратите, основните и спомагателните технически съоръжения, приемането и съхранението на основните и спомагателни суровини и материали, хигиената и обучението на персонала, производството, съхранението и транспортирането на продукти, системите за проследяване и контрол на качеството и производствения (технологичния) процес.
Производствен процес	Всички серии от дейности на място, при които суровините се преобразуват в продукт, който е предвиден за употреба от външни потребители (краен продукт).
Предприятието	Съгласно § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за малките и средни предприятия „предприятие” е всяко физическо лице, юридическо лице или гражданско дружество, което извършва стопанска дейност, независимо от собствеността, правната и организационната си форма.

1.4. Режим на държавните помощи

Предоставяната по настоящата процедура за подбор на проекти безвъзмездна финансова помощ следва да отговаря на условията за държавни помощи. Помощта по настоящата процедура се предоставя в режим „de minimis” (минимална помощ) съгласно Регламент на Комисията (ЕО) 1998/2006 от 15 декември 2006 г. относно прилагането на чл. 87 и 88 от Договора за създаване на ЕО към помощта de minimis (публикуван в Официален вестник на Общността ОВ L 379/28.12.2006).

Допустимият максимален размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура се определя на база натрупване с други минимални помощи, получени от кандидата за последните три финансови години, като помощта с натрупване не трябва да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро, определени по официалния курс лев-евро.

Данните за получени минимални и/или друг вид държавни помощи следва да бъдат надлежно посочени от кандидатите в „Декларация за държавни помощи”, попълнена по образец (Приложение Д към Насоките за кандидатстване, включващо и Указания и примери за попълване на Декларацията за държавни помощи). Държавна/минимална помощ се счита за получена от момента на сключване на договор за нейното предоставяне или от датата на издаване на друг приложим документ, който дава на кандидата юридическото право да я получи. Декларацията за държавни помощи се представя от кандидатите на етап кандидатстване, и впоследствие в случай на одобрение на проектното предложение – при сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

ВАЖНО: Общият размер на безвъзмездната финансова помощ, предоставена на всяко едно предприятие във връзка с процедури или индивидуални помощи, обявени в режим „de

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

minimis” (минимална помощ), не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лева) за период от 3 последователни финансови години. Общият размер на минималната помощ предоставена на всяко едно предприятие, осъществяващо дейност в отрасъл „шосеен транспорт”, не може да надхвърля левовата равностойност на 100 000 евро (195 583 лева) за период от 3 последователни финансови години.

Минималната помощ не се натрупва с държавна помощ за същите допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта би превишил интензитета, определен за конкретните обстоятелства на отделния случай, с регламент или решение за групово освобождаване, приети от Комисията.

При определяне дали е спазен максимално допустимия интензитет на помощта съгласно т. 1.6 от Насоките за кандидатстване, по-долу ще се взема предвид общата сума на мерките за публична подкрепа за подпомаганата дейност или проект, независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общностни източници.

Възстановяването на неправомерно предоставена помощ се извършва по реда на раздел V от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи, приет с ПМС № 61 от 20.03.2007 г., обн. ДВ. бр.26 от 27 март 2007г., изм. ДВ. бр.97 от 23 ноември 2007 г., изм. ДВ. бр.10 от 6 февруари 2009 г., съгласно който решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ подлежи на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Когато с решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на сумата, която трябва да се възстанови, администраторът на помощ издава допълнително и акт за установяване на публично вземане по реда на чл. 166, ал. 2 и 3 от ДОПК. Не се разрешава предоставяне на нова държавна помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ и не е възстановило изцяло неправомерно получената държавна помощ.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите ДНФ № 08/29.12.2009 г. относно възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз във връзка с регистрирани от Управляващия орган нередности (Приложение X към Насоките за кандидатстване).

1.5. Общ бюджет на процедурата

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедура за подбор на проекти BG161PO003-2.1.08 „Покриване на международно признати стандарти” е 19 558 300 лева (в т.ч. 16 624 555 лева от Европейския фонд за регионално развитие и 2 933 745 лева -

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

национално съфинансиране). Договарящият орган си запазва правото да не предостави цялата налична сума по процедурата.

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата	Средства от Европейския фонд за регионално развитие	Национално съфинансиране
19 558 300 лева (10 млн. евро)	16 624 555 лева (8,5 млн. евро)	2 933 745 лева (1,5 млн. евро)

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е предвидено следното **разпределение на наличния общ бюджет в зависимост от категорията на кандидата:**

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ за <u>микро и малки предприятия</u>	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ за <u>средни предприятия</u>	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ за <u>големи предприятия</u>
7 500 000 лева	10 558 300 лева	1 500 000 лева

Във връзка с посоченото разпределение на наличния общ бюджет по процедурата в зависимост от категорията на кандидатите, те са длъжни да удостоверят, че:

⇒ са **микро, малко или средно предприятие** по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), като попълнят и представят към проектните предложения Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средни предприятия (Приложение Е към Насоките за кандидатстване, включващо и Допълнителни указания и примери за попълване на Декларацията) **или**, че:

⇒ **не покриват изискванията за микро, малко или средно предприятие** по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП, като попълнят и представят към проектните предложения Декларация за категория на голямо предприятие (Приложение Ж към Насоките за кандидатстване, включващо и Указания и примери за попълване на Декларацията).

1.6. Размер и интензитет на безвъзмездната финансова помощ² (процент на съфинансиране)

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по всеки индивидуален проект по настоящата процедура е 150 000 (сто и петдесет хиляди) лв.

² Интензитетът на безвъзмездната помощ представлява процентно съотношение на размера на безвъзмездната финансова помощ спрямо общата стойност на допустимите разходи по всеки индивидуален проект.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

Максималният интензитет на безвъзмездната финансова помощ по всеки проект не трябва да надвишава 75 % от общите допустими разходи по проекта.

Остатъкът от общите допустими разходи по проекта (минимум 25 %) трябва да бъде финансиран чрез собствени средства на кандидата или от източници, които изключват всякаква публична подкрепа.

По настоящата процедура няма изискване за минимален размер на безвъзмездната финансова помощ по индивидуалните проекти.

1.7. Общи правила за провеждане на процедурата за подбор на проекти

Безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура се предоставя чрез провеждане на **процедура за подбор на проекти** съгласно Постановление № 121 на МС от 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз (ПМС № 121/31.05.2007 г. обн. ДВ, бр. 45/2007 г, посл. изм. и доп. бр. 44/11.06.2010 г.). Процедура за подбор на проекти BG161PO003-2.1.08 “Покриване на международно признати стандарти”, е:

1. С оглед на фазите за кандидатстване - **открита процедура**³ съгласно чл. 12, ал. 1, т.1 от ПМС № 121/31.05.2007 г.
2. С оглед начина на подбор на проекти – **процедура на конкурентен подбор**⁴ съгласно чл. 12, ал. 4, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г.
3. С оглед на сроковете за кандидатстване – **процедура с определен срок за кандидатстване**⁵ съгласно чл. 12, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г.

1.8. Партньорство и допустимост на партньорите

По настоящата процедура за подбор на проекти кандидатите участват **индивидуално**, а не съвместно с партньорски или други организации.

³ При открита процедура всеки кандидат представя проектно предложение, попълвайки съответния формуляр за кандидатстване, изготвен в съответствие с Насоките за кандидатстване. Проектните предложения се оценяват и на база тази оценка се одобряват тези, които ще получат безвъзмездна финансова помощ. Ръководителят на Договарящия орган издава решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и се сключват договори за безвъзмездна финансова помощ.

⁴ При процедура на конкурентен подбор проектите предложения се оценяват и класират в низходящ ред съобразно получената оценка, като за финансиране се одобряват всички или част от проектите по реда на класирането до покриване на общия размер на предварително определените и обявените финансови средства по съответната процедура.

⁵ Процедура с определен срок за кандидатстване е тази, при която предварително са обявени един или няколко крайни срока за кандидатстване. Проектни предложения, получени след определения краен срок за кандидатстване не се разглеждат.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

1.9. Брой предложения по процедурата

Кандидатите не могат да подават повече от едно проектно предложение по процедурата и не могат да получат повече от една безвъзмездна финансова помощ.

В случай, че кандидат подаде повече от едно проектно предложение, то всички негови получени проектни предложения ще бъдат изключени от последваща оценка.

2. ПРАВИЛА ЗА ДОПУСТИМОСТ ПО НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА

По настоящата процедура за подбор на проекти се прилагат три групи критерии за допустимост, отнасящи се до:

- кандидатите, които могат да участват;
- проекти/дейности, за които се предоставя безвъзмездна финансова помощ;
- видове разходи, които са допустими при определяне на размера на безвъзмездната финансова помощ.

2.1. Допустимост на кандидатите

2.1.1. Общи критерии за допустимост на кандидатите

Допустими по процедурата за подбор на проекти са само кандидати, които отговарят на следните общи критерии:

- Да са юридически лица или еднолични търговци, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите, **или**
- Да са научно-изследователски организации, както следва:
 - Български висши училища, получили последна валидна оценка при институционална акредитация не по-ниска от “добра” съгласно Глава десета от Закона за висшето образование (обн. ДВ. бр. 112 от 27.12.1995 г., посл. изм. ДВ. бр. 99 от 15.12.2009 г.), *или*
 - Българска академия на науките и нейни институти и звена, *или*
 - Селкостопанска академия и институти към нея, *или*
 - Експериментални лаборатории, изследователски институти по смисъла на чл. 60 от Закона за администрацията⁶ (обн. ДВ, бр.130 от 05.11.1998 г., посл. изм. ДВ, бр. 24 от 26.03.2010 г.), *или*

⁶ Съгласно чл. 60 от Закона за администрацията „...Министерския съвет може да създава с постановление на свое подчинение или към министър експериментални лаборатории, изследователски институти...”.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

- Научни организации по смисъла на параграф 1, т.1. от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания⁷ (обн. ДВ, бр.92 от 17.10.2003 г., посл. изм. ДВ, бр. 82 от 16.10.2009 г.), *или*
- Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел (обн. ДВ, бр. 81 от 06.10.2000 г., посл. изм и доп. ДВ, бр. 42 от 05.06.2009 г.), които разходват имуществото си за развитието и утвърждаването на науката, техниката и технологиите, **и**
- Да имат седалище в Република България, **и**
- Да са пряко отговорни за изпълнението на дейностите по проекта, а не да действат в качеството на посредник.

Клонове на местни или чуждестранни юридически лица **не могат** да участват в процедурата за подбор на проекти поради липсата на самостоятелна правосубектност.

2.1.2. Специфични критерии за допустимост на кандидатите

В допълнение на горепосочените общи критерии за допустимост, **допустими за финансиране по настоящата процедура са кандидати, които:**

- Имат **минимум 1 приключена финансова година (2009 г.)** преди датата на обявяване началото на процедурата за набиране на проектни предложения.
- Имат **годишен оборот** (нетни приходи от продажби) за годината, предхождаща годината на кандидатстване (2009 г.) **равен на или надвишаващ 80 000 (осемдесет хиляди) лева.**

2.1.3. Общи критерии за недопустимост на кандидатите:

Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата за подбор на проекти и да получат безвъзмездна финансова помощ, ако:

- а) са обявени в несъстоятелност или са обект на открито производство по несъстоятелност, ликвидация, тяхната дейност е поставена под съдебен надзор, са сключили споразумение с кредитори, са преустановили стопанска дейност, са обект на производство, свързано с такива въпроси или се намират в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконови актове;
- б) са осъдени за престъпление по служба с влязла в сила присъда;
- в) признати са за виновни за тежки правонарушения при упражняване на професионална дейност, доказани с всякакви средства, които Договарящият орган може да обоснове;
- г) не са изпълнили задължения, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци по българското законодателство;

⁷ По смисъла на параграф 1, т. 1 от Закона за насърчаване на научните изследвания „...научна организация е юридическо лице, което извършва научни изследвания в съответствие с действащото законодателство”.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

д) са осъдени с влязла в сила присъда за измама, корупция, участие в престъпна организация или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Общността.

е) вследствие на друга процедура за възлагане на обществена поръчка или отпускане на безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Общността, са били обявени в тежко нарушение поради неизпълнение на своите договорни задължения.

(ж) понастоящем им е наложено административно наказание за:

- умишлено предоставяне на документи с невярно съдържание при осигуряване на информацията, изискана от УО като условие за участие в настоящата процедура или за непредоставяне на тази информация;

- сериозно нарушение на техните задължения по договори, финансирани от бюджета на Общността.

з) са обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности, включително и:

- i) които и/или при които член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице⁸ по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси с ръководителя на Управляващия орган/Договарящия орган или със служители на ръководна длъжност в Управляващия орган/Договарящия орган;

- ii) с които лице, на трудово или служебно правоотношение в Управляващия орган/Договарящия орган до една година от прекратяване на правоотношението е в трудов или друг договор за изпълнение на ръководни или контролни функции или в които такава лице е съдружник, притежава дялове или акции или е управител или член на орган на управление или контрол;

- iii) ограниченията по т. ii се прилагат и за кандидатите, които са свързани с дружества, за които са налице обстоятелствата по предходната точка;

- iv) е лице или се представлява от лице, което е на трудово или служебно правоотношение в Управляващия орган/Договарящия орган до една година от прекратяване на правоотношението;

- v) конфликт на интереси е налице и когато лицето, предоставящо консултантски услуги на кандидата, попада в случаите по т. i – iv.

⁸ „Свързани лица” са съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство, роднините по права линия, по съребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до втора степен включително, както и физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.

и) във връзка с кандидатстването за безвъзмездна помощ са представили невярна информация или не са представили изисквана информация;

(й) са опитали да получат или са получили поверителна информация по време на обявата за набиране на проектни предложения или оценката, както и ако са опитали да повлияят на оценителната комисия по време на оценка на сегашни или предишни търгове.

В съответствие с разпоредбите на чл. 7, ал. 4 от ПМС № 121/31.05.2007 г., изискванията по точки (а), (б), (в), (г), (д), (е), (ж), (и), (й) не се отнасят за кандидатите, които са бюджетни предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството⁹.

ВАЖНО: Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. (Приложение Г към Насоките за кандидатстване) се попълва и представя само от кандидатите, които са еднолични търговци или юридически лица, регистрирани съгласно Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за юридическите лица с нестопанска цел, или са частни висши училища. В този случай, кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в никоя от категориите, посочени в точки от (а) до (й), като попълнят Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. - Приложение Г към Насоките за кандидатстване.

Изискванията по точки (б), (в), (д), (е), (ж) и (з) се отнасят **за всички лица, които са овластени да представляват кандидата, и са вписани в Търговския регистър, или в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, или са определени като такива в учредителния акт**, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване.

Моля обърнете внимание, че Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. следва да бъде попълнена и подписана на всяка страница от **всички лица, които са овластени да представляват кандидата (независимо от това дали го представляват заедно и/или поотделно и/или по друг начин), и са вписани в Търговския регистър, или в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, или са определени като такива в учредителния акт**, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване.

Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. (Приложение Г към Насоките за кандидатстване) **не следва да се попълва и представя от кандидатите, които са бюджетни предприятия** по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството. В случаите когато кандидатът е бюджетно предприятие, **към проектното предложение следва да бъде попълнена и представена Декларация за липса на конфликт на интереси** (Приложение Г1 към Насоките за кандидатстване). Декларацията за липса на конфликт на интереси следва да

⁹ По смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството „бюджетни предприятия са държавните и общинските органи, техните структурни единици и всички икономически обособени лица, прилагащи бюджети, бюджетни сметки, извънбюджетни сметки и фондове по смисъла на Закона за устройството на държавния бюджет и Закона за общинските бюджети, както и държавните фондове и институции по задължителното обществено, здравно и друго осигуряване, държавните висши училища, Българска академия на науките, Българската национална телевизия, Българското национално радио и други лица и структурни единици, чиито сметки и операции се включват от Министерството на финансите в консолидираната фискална програма”.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

бъде попълнена и подписана на всяка страница от **всички лица, които са овластени да представляват кандидата** съгласно документа за създаване/учредителния акт.

Общи насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Регламент № 1605/2002 и за спазване принципа на безристрастност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, приети от Съвета за управление на средствата от Европейски съюз (СУСЕС) на 05.02.2010 г. са приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на проектите, разработено за целите на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2.1.4. Специфични критерии за недопустимост

1) Потенциалните кандидати **не могат** да участват в процедурата и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че тяхната дейност или дейността, за която кандидатстват попадат в **забранителните режими на Регламент (ЕО) № 1998/2006** на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност към минималната помощ, а именно:

- помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност в отрасъл рибарство и аквакултури съгласно Регламент (ЕО) № 104/2000;
- помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност по първично производство на селскостопански продукти, посочени в Приложение I към Договора за създаване на Европейската общност¹⁰ (Приложение С към Насоките за кандидатстване);
- помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност по преработка¹¹ и търговия¹² на селскостопански продукти, в следните случаи:
 - когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на продуктите, които биват изкупувани от производителите или предлагани на пазара от съответните предприятия, или
 - когато условие за предоставяне на помощта е същата да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;
- помощите за дейности, свързани с износ за трети страни или държави членки, по-конкретно - помощите, пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и

10 „селскостопански продукти” означава продукти, посочени в Приложение I към Договора за създаване на ЕО (Приложение С към Насоките за кандидатстване), с изключение на рибните продукти.

11 „преработка на селскостопански продукти” означава всяка една операция върху селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство, необходими за приготвянето на животински или растителен продукт за първата му продажба.

12 „търговия със селскостопански продукти” означава съхранение или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставка или всеки друг начин на пласиране на пазара, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка една дейност по подготовка на продукта за първа продажба; продажба от първичен производител на краен потребител се счита за търговия, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.

функционирането на дистрибуторски мрежи или с други текущи разходи по експортната дейност;

- помощите, поставени в зависимост от използването на местни вместо вносни стоки;
- помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност в отрасъл възгледобив съгласно Регламент (ЕО) № 1407/2002;
- помощите за придобиване на товарни автомобили, предоставяни на предприятия, които осъществяват сухопътни превози на товари за други лица или срещу възнаграждение;
- помощи за предприятия – обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар;
- помощи за предприятия в затруднение¹³.

2) **С оглед избягване на припокриването на интервенциите между ОП „Конкурентоспособност” и Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г.**, подкрепа по настоящата процедура за подбор на проекти не могат да получават:

- Микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на община, посочена в Приложение № 2 към Наредба № 29/2008 г., издадена от министъра на земеделието и храните и/или заявили за подпомагане дейности по проекти, които се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България - Приложение № 2 към Наредба № 29/2008 г. (Приложение Т към Насоките за кандидатстване).
- Микропредприятия - за преработка и/или маркетинг на горски продукти.

¹³ - **голямо предприятие се смята, че се намира в затруднение при следните обстоятелства:**

а) в случай на дружество с ограничена отговорност, когато първоначално регистрираният му капитал е намалал с повече от половината и повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните 12 месеца;

б) в случай на дружество, при което част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството, когато повече от половината капитал, посочен в баланса на предприятието, е изразходван и повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните 12 месеца;

в) каквото и да е по вид предприятие, което отговаря на критериите на вътрешното право за прилагане на процедура по обявяване в несъстоятелност.

- микро, малко или средно предприятие се счита за предприятие в затруднение, ако отговаря на следните условия:

а) в случай на дружество с ограничена отговорност, когато повече от половината от регистрирания му капитал е изразходван повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните 12 месеца, или

б) в случай на дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията надружеството, когато повече от половината от капитала му, посочен в баланса на дружеството, е изразходван повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните 12 месеца, или

в) каквото и да е видът на дружеството, когато то отговаря на критериите по националното право за прилагане на общо производство по несъстоятелност.

МСП, което е регистрирано от по-малко от три години, не се счита за предприятие в затруднение за този период, освен ако не отговаря на условията, определени в буква в) от първа алинея.

• Предприятия, извършващи основната си икономическа дейност или кандидатстващи за финансиране на дейности, които съгласно КИД 2008 (Приложение У към Насоките за кандидатстване) попадат в Сектор С - код на икономическа дейност 10 „Производство на хранителни продукти” и код 11 „Производство на напитки”:

- 10.1 „Производство и преработка на месо; производство на месни продукти, без готови ястия”;
- 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия”;
- 10.3 „Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия”;
- 10.4. „Производство на растителни и животински масла и мазнини”;
- 10.5. „Производство на мляко и млечни продукти”;
- 10.6 „Производство на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти”;
- 10.81. „Производство на захар”;
- 10.83 „Преработка на кафе и чай”;
- 10.9 „Производство на готови храни за животни”;
- 11.01. „Производство на спиртни напитки”;
- 11.02. „Производство на вина от грозде”;
- 11.03. „Производство на други ферментирани напитки”;
- 11.04. „Производство на други недестилирани алкохолни напитки”;
- 11.05. „Производство на пиво”;
- 11.06. „Производство на малц”.

ВАЖНО: В случай, че за кандидатите е приложим код на основна икономическа дейност, те следва да удостоверят, че не осъществяват основната си икономическа дейност в посочените специфични недопустими сектори по настоящата процедура, като представят към проектните предложения **Удостоверение за код на основната икономическа дейност**, издадено от Националния статистически институт, а в случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър и кодът на икономическата дейност на кандидата е вписан в търговския регистър, това обстоятелство ще се проверява служебно съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър.

Моля, имайте предвид, че Националната класификация на икономическите дейности - **НКИД-2003**, приета със Заповед № РД-07-242/13.12.2002 от председателя на Националния статистически институт **е изменена** със Заповед № РД 07-317/29.11.2007 г. на Председателя на Националния статистически институт за **утвърждаване на класификация КИД-2008 – Приложение У** към Насоките за кандидатстване.

КИД-2008 съдържа **Кодова таблица на преход между НКИД-2003 и актуализираната КИД-2008**, която кандидатите, за които е приложим код на основна икономическа дейност следва да използват при определяне на допустимостта съгласно посочения критерий.

2.2. Допустимост на проектите/дейностите

1) Продължителност

Продължителността на всеки проект не следва да надвишава **12 /дванадесет/ месеца**, считано от датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2) Допустимост на проектите

Проектите по настоящата процедура трябва да отговарят на следните общи условия за допустимост:

- а) да се изпълняват само на територията на Република България;
- б) да включват задължително дейности за сертифициране на системи за управление и/или удостоверяване на съответствието на продукти, и/или въвеждането на добри производствени практики;
- в) да не се предвижда реализацията им в партньорство с други предприятия/организации;
- г) да отговарят на всички изисквания, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване;
- д) да бъдат съфинансирани от страна на кандидата;

ВАЖНО: Кандидатите нямат право да подават проектни предложения по процедурата за вече реализирани дейности или такива, в процес на изпълнение - финансирани от други източници с публичен характер.

3) Видове проекти/допустими дейности:

Допустими по настоящата процедура са проекти, включващи следните елементи/допустими дейности:

- ⇒ **Консултантски услуги** – предоставяне на професионални съвети и консултации за предварителен анализ, подготовка, изграждане и въвеждане на системи за управление, и/или консултантски услуги, пряко свързани с постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти, и/или консултантски услуги, свързани с въвеждане на добри производствени практики;
- ⇒ **Инвестиционна подкрепа** – за стимулиране на инвестициите в ново оборудване и нови технологии, които допринасят за въвеждане на дадена система за управление/добра производствена практика, и/или постигане на съответствие с изискванията на изградената/ите система/и за управление и/или с изискванията на европейски/международни стандарти, и/или добри производствени практики;
- ⇒ **Услуги за сертифициране на системи за управление** от акредитирани лица по сертификация на системи за управление **и/или за удостоверяване на съответствието на продукти** от съответните оправомощени от държавата или акредитирани лица, нотифицирани органи за оценяване на съответствието или производители /в случаите на

поставяне на маркировка за съответствие CE/, и/или за удостоверяване въвеждането на добри производствени практики.

Важно: Кандидатите за безвъзмездна финансова помощ могат да представят проектни предложения, включващи комбинация от посочените три елемента/допустими дейности, **като услугите за сертифициране и/или удостоверяване на съответствието на продукти, и/или удостоверяване въвеждането на добри производствени практики са задължителна дейност** при изпълнението на всеки индивидуален проект.

Включването **САМО** на дейности за инвестиционна подкрепа е **НЕДОПУСТИМО** по настоящата процедура.

Задължителен краен резултат от изпълнението на всеки проект, независимо от избраната комбинация от елементи/допустими дейности е придобиването на сертификат за въведена/и система/и за управление, и/или постигнато съответствие на продукти с европейски/международни стандарти, и/или документ, удостоверяващ въведена/и добра/и производствена/и практика/и.

Горепосочените допустими дейности следва да бъдат насочени към изпълнението на проекти **в една или повече от следните три допустими области:**

1/ Въвеждане на системи за управление:

⇒ Дейности за предоставяне на професионални съвети и консултации за предварителен анализ, подготовка, изграждане и въвеждане на системи за управление, както следва:

- **БДС EN ISO 9001:2008** – стандарт, който определя изискванията за система за управление на качеството, когато една организация трябва да докаже своята способност постоянно да доставя продукт, съответстващ на изискванията на клиента и на изискванията на приложимите нормативни актове, създадени от законодателен орган или от друг овластен орган, и се стреми да увеличава удовлетвореността на своите клиенти чрез ефикасно прилагане на системата, включително процесите за непрекъснато подобряване на системата и осигуряването на съответствие с изискванията на клиента и с изискванията на приложимите нормативни актове, създадени от законодателен орган или от друг овластен орган.
- **БДС EN ISO 14001:2005 (EMAS)** - стандарт, който определя изискванията за система за управление на околната среда, която може да се интегрира с други изисквания за управление, за да помогне на организациите да постигнат както икономическите си цели, така и целите, свързани с околната среда.
- **БДС EN ISO 22000:2006** – стандарт за безопасност на храните, който обединява принципите на HACCP и покрива изискванията на всички основни стандарти за безопасност на храните.

- **БДС EN ISO 27001:2007** – стандарт за внедряване на система за управление и оценка на сигурността на информацията в организациите.
- **ISO/IEC 20000-1:2005** - система за управление на процесите за предоставяне на услуги в областта на информационните технологии.
- **СД ISO/TS 16949:2010** – система за управление на качеството, която съдържа конкретни изисквания за прилагането на ISO 9001:2008 при серийното производство и производството на резервни части за автомобилната индустрия.
- **БДС EN ISO 13485** - стандарт, който съдържа изисквания за система за управление на качеството, която обслужва създаването на медицински продукти и изпълнението на свързани с такива продукти услуги, по начин, който отговаря на изискванията на клиентите и на приложимите правни норми.
- **БДС EN 15038:2006** – стандарт, който съдържа изискванията по отношение на предоставянето на преводачески услуги.
- **SA 8000:2008 (Social accountability 8000)** – стандарт за социална отговорност, отнасящ се до изискванията на националната и друга приложима нормативна уредба в областта на труда.

Посоченият списък не е изчерпателен като е допустимо въвеждане и на други системи за управление, но само в случай, че това може да се удостовери със сертификат за съответната въведена система за управление.

Проектите могат да включват дейности за въвеждане на повече от една системи за управление.

По настоящата процедура не са допустими дейности за въвеждане на OHSAS 18001 - системи за здравословни и безопасни условия на труд.

⇒ **Дейности за инвестиции в ново оборудване и нови технологии, които допринасят за въвеждане и/или постигане на съответствие с изискванията на изградената/ите система/и за управление:**

- закупуване на дълготрайни материални активи (ДМА) – оборудване, машини, съоръжения, включително компютърно оборудване, необходимо за работа на специализирания софтуер, посочен по-долу, допринасящи за въвеждането, и/или постигане на съответствие с изискванията на съответната/ите система/и за управление;
- закупуване на дълготрайни нематериални активи (ДНА) – специализиран софтуер, допринасящ за въвеждането, и/или постигане на съответствие с изискванията на съответната/ите система/и за управление.

⇒ **Дейности за сертифициране на системи за управление от акредитирани органи по сертификация на система за управление:**

Във връзка с въвеждането на системи за управление, допустими са услуги за сертифициране, извършени от орган по сертификация, акредитиран съгласно ISO/IEC 17021 и респективно EN 45011 (или последващи версии) от:

- българския национален орган по акредитация – Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация”, от национален орган по акредитация на друга държава-членка на ЕС, от национален орган по акредитация – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство и Конфедерация Швейцария или от национален орган по акредитация на държава, кандидат за пълноправно членство в ЕС, които са страна по Споразумението за взаимно признаване на Европейската организация по акредитация – EA MLA в област сертификация на системи за управление;

и/или

- орган по акредитация на друга държава – член на IAF MLA (International Accreditation Forum, Multilateral recognition Agreement).

При сертификация по международни браншови схеми се признават следните регистрирани сертификации: ISO/TS 16949 от IATF, ISO/IEC 20000-1 от ITSMP и EN 15038 от член на EU ATC (European Union Association of Translation Companies).

Задължителен краен резултат от изпълнението на проектите, свързани с въвеждането на системи за управление е придобиването на сертификат за въведената/ите система/и за управление. Ако в срока на изпълнение на проекта не бъде получен съответния сертификат за всяка една СУ, извършените разходи за въвеждането, инвестициите и сертифицирането ѝ, няма да бъдат признати, като бенефициентът следва да върне предоставените му от Договарящия орган по настоящата процедура средства със съответната законна лихва.

2/ Постигане на продуктово съответствие от предприятията:

⇒ Дейности за предоставяне на професионални съвети и консултации, пряко свързани с постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти в следните области:

- **СЕ маркировки** – подкрепа за постигане на съответствие съгласно директивите от Новия подход на ЕС за разработване на нов продукт или за адаптиране към изменения в нормативните изисквания.
- **Продуктови стандарти IFS (International Food Standard) и BRC (British Retail Consortium)** – подкрепа на предприятията за постигане на съответствие по отношение на управлението на безопасността на хранителните продукти с нормативните изисквания на ЕС и изискванията за добри практики на търговските вериги.
- **Оценка на съответствието** – подкрепа на предприятията за доказване на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти, определящи изисквания към тях.

⇒ Дейности за инвестиции в ново оборудване и технологии, допринасящи за постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти:

- контролни системи – подкрепа на предприятията за закупуване на оборудване за оценка на съответствието (дълготрайни материални активи) – еталонно оборудване, технически средства за измерване и изпитване, подкрепа за въвеждане на взаимосвързани или взаимодопълващи се елементи от оборудване, необходими за демонстриране на съответствие с наблюдавани и/или контролни параметри (характеристики), както и компютърно оборудване, необходимо за работа на специализирания софтуер, посочен по-долу.
- закупуване на дълготрайни нематериални активи – подкрепа на предприятията за закупуване на специализиран софтуер, допринасящ за постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти.

⇒ Дейности за удостоверяване на съответствието на продукти с европейски/международни стандарти:

Във връзка с удостоверяване на съответствието на продукти с европейски/международни стандарти, допустими са услуги, извършени от орган по сертификация на продукти, притежаващ валидна акредитация от национален орган по акредитация или от нотифициран орган пред Европейската комисия при спазване на изискванията на Регламент 765/2008), или от оправомощени от държавата органи за оценяване на съответствието.

Постигането на продуктово съответствие със съществените изисквания към тях, определени в Наредбите, приети по чл. 7 на Закона за техническите изисквания към продуктите /транспониращи в националното законодателство хармонизираните изисквания на Директивите от Новия подход/ може да бъде удостоверено с: нанесена върху продукти маркировка за съответствие „СЕ”, с допълнителна маркировка и с Декларация за съответствие, когато такива се изискват от наредбите, и с техническо досие. Нанасянето на маркировката следва да бъде извършено в съответствие с чл. 30 от Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета, Закона за. техническите изисквания към продуктите и Наредбата за маркировката за съответствие.

Проектите могат да включват дейности във връзка с постигане на съответствие с европейски/международни стандарти на повече от един продукт. **Задължителен краен резултат** от изпълнението на проектите, свързани с постигането на продуктово съответствие е **придобиването на сертификат за удостоверяване на съответствието или поставена маркировка за съответствие „СЕ”**. Ако в срока на изпълнение на проекта не бъде получен съответния сертификат/поставена маркировка за съответствие „СЕ”, извършените разходи за въвеждането, инвестициите и удостоверяване на съответствието, **няма да бъдат признати, като бенефициентът следва да върне предоставените му от Договарящия орган по настоящата процедура средства със съответната законна лихва.**

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

3/ Въвеждане на добри производствени практики (ДПП)

⇒ Дейности за предоставяне на професионални съвети и консултации, пряко свързани с въвеждането на добри производствени практики, като: анализ на състоянието на предприятието и организацията на процесите; разработване на процедури, насоки, правила за въвеждане и прилагане на добри производствени практики; стратегии и планове за действие за преодоляване на пропуските/проблемите, установени при анализа на състоянието и др. пряко свързани с въвеждането на ДПП.

⇒ Дейности за инвестиции в ново оборудване и технологии, допринасящи за въвеждане, и/или постигане на съответствие с изискванията на добри производствени практики:

- закупуване на дълготрайни материални активи (ДМА) – ново оборудване, машини, съоръжения, включително компютърно оборудване, необходимо за работа на специализирания софтуер, посочен по-долу, допринасящи за въвеждането на добри производствени практики;

- закупуване на дълготрайни нематериални активи (ДНА) – специализиран софтуер, допринасящ за въвеждането на добри производствени практики.

⇒ Дейности за удостоверяване въвеждането на добри производствени практики.

Задължителен краен резултат от изпълнението на проектите, свързани с въвеждането на добри производствени практики е **получаването на документ за удостоверяване въвеждането на ДПП**. Ако в срока на изпълнение на проекта не бъде получен съответния документ, извършените разходи за въвеждането, инвестициите и удостоверяването, няма да бъдат признати.

В раздел II, т. 5.3 от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да включат информация относно реда за удостоверяване на въвеждането на съответната добра производствена практика. Ако не бъде получен съответния документ, удостоверяващ въвеждането на добри производствени практики, разходите за въвеждането, инвестициите и удостоверяването, няма да бъдат признати, **като бенефициентът следва да върне предоставените му от Договарящия орган по настоящата процедура средства със съответната законова лихва.**

В случай, че по проекта се предвижда изпълнението на дейности за въвеждане на добри производствени практики, към проектното предложение кандидатът трябва задължително да приложи копие на добрата производствена практика, издадена и утвърдена от организация/група от лица, организирани на браншови принцип, както и информация за добрата производствена практика, включваща най-малко: история за нейната поява и актуалност към момента на кандидатстване, приблизителен брой предприятия, които я

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

прилагат, начин на удостоверяване на нейното въвеждане и спазването ѝ от предприятието, информация за организацията, която е утвърдила съответната добра производствена практика.

За да бъдат допустими за финансиране, дейностите за предоставяне на професионални съвети и консултации за предварителен анализ, подготовка, изграждане и въвеждане на системи за управление, постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти, както и за въвеждане на добри производствени практики, трябва да включват:

- одит на състоянието - първоначален одит за установяване на съответствието на действащата система/продукт с изискванията на конкретния стандарт и анализ на настоящото състояние;
- разработване на документация - процедури, оперативни документи, наръчник по качеството, техническо/и досие/та, насоки, правила и др.;
- поетапно внедряване на разработените документи и процедури;
- провеждане на обучения, инструктажи, извършване на одити на елементите от съответния стандарт/добра производствена практика, подготовка на продукта/ите за изпитвания;
- извършване на корективни действия като резултат от проведен сертификационен одит и/или извършена оценка и удостоверяване на съответствието на продукти;
- други в зависимост от спецификата на съответния стандарт, както и конкретните изисквания на бенефициента.

4/ Други допустими дейности, пряко свързани с изпълнението на проектите по процедурата:

- Консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура - до 5% от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 10 000 лева;
- Визуализация на проекта – не повече от 5 000 лева;
- Одит на проекта - не повече от 1 500 лева.

Недопустими по настоящата процедура са следните видове дейности/проекти:

- участие в семинари, работни срещи, изложения;
- дейности, чието изпълнение е стартирало преди влизането в сила на договора за предоставяне безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура, с изключение на дейностите, свързани с предоставянето на консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по процедурата;
- дейности, които вече са финансирани от други източници;

- закупуване на дълготрайни материални активи втора употреба;
- закупуване на дълготрайни материални и/или дълготрайни материални активи, които не допринасят за въвеждането и/или постигането на съответствие с изискванията на изградени системи за управление и/или добри производствени практики, и/или постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти;
- закупуване на общо компютърно оборудване и софтуер – за административни нужди на кандидата. В случаите на закупуване на компютърно оборудване, то трябва да е необходимо за употребата на специализирания софтуер, допринасящ за въвеждането и/или постигане на съответствие с изискванията на изградени системи за управление и/или добри производствени практики, и/или постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти;
- дейности за подобряване на функционалните характеристики на съществуващи сгради и производствени помещения чрез строително-ремонтни работи (СМР);
- закупуване и/или доставка на ресурси за производство, имащи характер на стоково-материални запаси (суровини, материали и/или полуобработени компоненти);
- закупуване на резервни части;
- общи консултантски услуги, които не са свързани с въвеждането на системи за управление, и/или добри производствени практики, и/или постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти - ежедневни или повтарящи се и свързани с обичайната дейност на предприятието (например разработване на общи бизнес планове, счетоводни услуги, юридически услуги, посреднически услуги и други);
- закупуване или наемане на транспортни средства¹⁴ и съоръжения.

¹⁴ За целите на настоящата процедура, понятието „транспортни средства” включва следните дефиниции:

- Съгласно Закона за движението по пътищата:

1. "Пътно превозно средство" е съоръжение, придвижвано по пътя на колела и използвано за превозване на хора и/или товари. Към пътните превозни средства се приравняват трамваите и самоходните машини, когато се придвижват по пътищата.

2. "Моторно превозно средство" е пътно превозно средство, снабдено с двигател за придвижване, с изключение на релсовите превозни средства.

3. "Самоходна машина" е съоръжение или машина, предназначена за извършване на специфични дейности и движеща се или придвижвана по пътищата само по изключение. Такива са: електрокарите, мотокарите, тракторите, тракторните ремаркета и друга самоходна земеделска и горска техника. Самоходната машина е малобагаритна, когато е с теглително усилие до 200 кг, максималната ѝ скорост на движение е до 25 км/час, колеята - до 900 мм, и масата без товар - до 900 кг.

Съгласно Закона за гражданското въздухоплаване:

1. "Въздухоплавателно средство" е всяко средство, което може да получи поддържане в атмосферата за сметка на реакцията на въздуха, освен реакцията на въздуха от земната повърхност.

- Съгласно Закона за железопътния транспорт:

1. "Влак" е подреден и скачен състав от вагони с един или повече локомотиви в работно състояние, снабден със сигнали и влакови документи. Локомотиви, мотрисни влакове, мотриси, моторни дрезини и други моторни возила, несваляеми от пътя, отправени на междугарие, се смятат за влакове.

- Съгласно Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България:

1. "Яхта" е кораб, използван за туризъм, спорт, спортен риболов или развлечение.

ВАЖНО: Във връзка със спазването на принципа за недопускане под никаква форма на реализиране на печалба от дейностите по проекта, всички натрупани лихви по банкови сметки или други приходи, генерирани по време на изпълнението на проекта, подлежат на възстановяване на Договарящия орган¹⁵.

2.3. Допустимост на разходите

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи”, детайлно описани по-долу. Бюджетът представлява предварителна оценка на очакваните разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи. Допустимите разходи трябва да се базират на реални единични цени, а не да бъдат посочвани като обща сума.

По време на оценката на проектните предложения е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Тези обстоятелства могат да наложат изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на Оценителната комисия, както и намаляване на бюджета.

Възможните изменения на бюджета **не могат** да доведат до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура, нито до увеличаване на процента на съфинансиране от ОП „Конкурентоспособност”.

Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими, разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

С оглед определяне на реалистичността на разходите за закупуване на активи (в случай, че такива са предвидени по проекта), както и на разходите за услуги, кандидатът следва да приложи към Формуляра за кандидатстване поне **две оферти за активи** (дълготрайни материални активи и дълготрайни нематериални активи), както и **поне две оферти** за

2. "Кораб" е всяко самоходно или несамходно плавателно съоръжение от какъвто и да е тип, включително съдове на подводни криле, на въздушна възглавница, подводници, плаващи средства и неподвижни или плаващи платформи, предназначени за плаване по море и/или река, независимо от знамето, под което плава, и което се използва за извършване на една или няколко от следните дейности: превоз на товари, превоз на пътници и багажи; влачене на плавателни съоръжения; извършване на морски услуги и други помощни операции; риболов; експлоатация на други морски богатства, както и други дейности.

¹⁵ Под „печалба” се разбира надвишението на общите приходи над разходите по съответния проект в момента на предявяване на искане за окончателно плащане по предоставената за проекта безвъзмездна помощ. Допълнително, съгласно чл. 11, ал. 1 от ПМС № 236/27.09.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 - 2013 г. (обн. ДВ. бр.80/5.10.2007 г.): „(.....) **под „приход” се разбират всички доходи от проекта** през периода на неговото изпълнение, получени от продажби, ренти, услуги, събирания/такси, лихви върху предоставени аванси по сключени договори или други еквивалентни приходи”.

планираните по проекта консултантски услуги и услуги за сертифициране и/или удостоверяване на съответствието на продукти. Представянето на една оферта се допуска само в случаите, когато предвиденият за закупуване актив/и и/или предвидената за ползване услуга/и могат да бъдат доставени/извършени само от един доставчик/изпълнител, което следва да бъде надлежно обосновано от кандидата в раздел II, т. 5.1, т. 5.2.2 и т.5.3 от Формуляра за кандидатстване.

Представените оферти са само индикативни и служат за оценка на реалистичността на заложените в Бюджета на проектното предложение разходи въз основа на пазарните цени за съответните активи/услуги. По тази причина, в раздел II, т. 5.2.2 от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да посочат **САМО минимални технически и функционални характеристики** на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални активи, без да указват марки, модели и други конкретни технически спецификации, които насочват към определени производители, марки и модели.

Оценката на допустимостта на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в Бюджета на проектните предложения ще бъде извършвана и в съответствие с разпоредбите на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), т.е. съгласно стойностните прагове на същественост за дълготрайните материални и нематериални активи, определени в ЗКПО или в счетоводната политика на кандидата.

2. Всички разходи трябва да бъдат извършени след датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта, с изключение на разходите за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по процедурата. Разходите за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение трябва да бъдат извършени преди датата на подаване на проекта и след датата на обявяване на настоящата процедура.

3. Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на Данък добавена стойност (ДДС)), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента. **Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими.**

4. Да са отразени в счетоводната и данъчната документация на бенефициента/ изпълнителя.

5. Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи.

ВАЖНО: Бюджетът трябва да отразява както допустимите, така и допълнителните разходи, които са свързани с изпълнението на проекта, но не са допустими за финансиране. По настоящата процедура за допълнителни, но недопустими разходи се считат САМО разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта. Тези разходи следва да се посочват в Работен лист 3 „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта” на Бюджета (Приложение Б към Насоките за кандидатстване). Недопустимите

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

разходи за възстановим ДДС няма да се считат за собствено съфинансиране от страна на бенефициента.

ВАЖНО: При избора на изпълнител на услугата по изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура, независимо от стойността на разходите за консултантски услуги по изготвяне на проектните предложения по процедурата, **кандидатите са длъжни да съберат не по-малко от 3 оферти**, които съдържат техническо и финансово предложение, с оглед спазване на принципите за добро финансово управление, като се съобразят и с допълнителните указания, представени в Глава III от Оперативното ръководство за изпълнение на проектите, разработено за целите на настоящата процедура. Оценката и класирането на постъпилите оферти следва да са извършени на базата на поставените от страна на кандидата изисквания и съобразно критерия „икономически най-изгодна оферта”. Договорът с избрания изпълнител на консултантските услуги по изготвяне на проектното предложение следва да бъде сключен преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата и след датата на обявяване на настоящата процедура за подбор на проекти. Дейностите за консултантски услуги трябва да бъдат извършени в периода след обявяване на настоящата процедура до подаване на проектното предложение. Разходите за посочените дейности трябва да бъдат удостоверени с разходооправдателен документ, издаден в посочения период.

Документацията, описана по-горе, следва да бъде приложена към искането за междинно/окончателно плащане.

Неспазването на посочените изисквания ще бъде основание за непризнаване на разходите, извършени от страна на кандидатите за консултантски услуги по изготвяне на проектните предложения по процедурата.

Извършените разходи за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура ще бъдат възстановени само ако с кандидата бъде сключен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, при условие, че същите отговарят на останалите изисквания, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване.

2.3.1. Допустими разходи

2.3.1.1 Общи допустими разходи

Допустимите разходи не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕО) №1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1783/1999, Регламент (ЕО) №1083/2006 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999, Постановление № 62 от 21.03.2007г. на МС за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за

финансовата рамка 2007 - 2013г. и на Постановление № 236 от 27.09.2007 г. на МС за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г.

2.3.1.2 Специфични допустими разходи по процедурата

Разходи за закупуване на активи:

⇒ **Разходи за закупуване на дълготрайни материални активи** – разходи за закупуване и въвеждане в експлоатация (доставка, монтиране и първоначално изпитване¹⁶) на машини, съоръжения и оборудване, включително компютърно оборудване, необходимо за работа на специализирания софтуер, посочен по-долу, представляващи дълготрайни материални активи, които допринасят за въвеждането и/или постигане на съответствие с изискванията на системи за управление, и/или добри производствени практики, и/или постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти, включително закупуване на компютърно оборудване, нужно за работа с компютърните приложения, посочени по-долу.

⇒ **Разходи за закупуване на дълготрайни нематериални активи** – разходи за закупуване и въвеждане в експлоатация на дълготрайни нематериални активи – специализиран софтуер, който допринася за въвеждането и/или постигане на съответствие с изискванията на системи за управление и/или добри производствени практики, и/или постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти.

Разходи за услуги:

⇒ **Разходи за услуги по предоставяне на професионални съвети и консултации** за предварителен анализ, подготовка и изграждане на системи за управление.

⇒ **Разходи за консултантски услуги**, пряко свързани с въвеждане на системи за управление, постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти, и/или въвеждане на добри производствени практики.

⇒ **Разходи за услуги за сертифициране** на системи за управление и/или удостоверяване на съответствието на продукти, и/или въвеждането на добри производствени практики.

⇒ **Разходи за предоставяне на консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение** по настоящата процедура – до 5% от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 10 000 лева.

⇒ **Разходи за одит на проекта** (извършен от регистриран одитор) – не повече от 1 500 лева;

¹⁶ Разходите за доставка, монтиране и първоначално изпитване на оборудването/машините/съоръженията, следва да бъдат включени в общата стойност на дълготрайните материални и нематериални активи, посочени в бюджета на проектното предложение.

⇒ **Разходи за визуализация** на проекта – не повече от 5 000 лева.

Разходите за визуализация и публичност са допустими в съответствие с чл. 6 от Общите условия към финансираните по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение К към Насоките за кандидатстване).

Разходите за одит на проекта са допустими във връзка с ангажиментите на бенефициентите, посочени в чл. 13.6 от Общите условия към финансираните по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г., съгласно които доклад за външен одит на счетоводната документация по проекта, извършен от регистриран одитор следва да бъде приложен към искането за окончателно плащане по проекта. Одиторът проверява дали декларираните от бенефициента разходи са действително извършени и платени, точни и допустими в съответствие с договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

ВАЖНО: **Общият размер на разходите за услуги по проекта (с изключение на разходите за визуализация и одит) може да бъде 100% от общите допустими разходи по проекта, но не повече от 50 000 (петдесет хиляди) лева.**

Период на допустимост на разходите

Всички разходи по настоящата процедура за подбор на проекти трябва да бъдат извършени след датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта, с изключение на разходите за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по процедурата. Разходите за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение трябва да бъдат извършени преди датата на подаване на проекта и след датата на обявяване на настоящата процедура.

Всички разходно-оправдателни документи, свързани с изпълнението на допустимите по проекта дейности, следва да бъдат издадени по време на изпълнение на проекта. Плащанията по тези документи могат да бъдат извършени и след края на проекта, но не по-късно от крайния срок, определен за представяне на финалния отчет за изпълнение на дейностите по проекта. Изключение се допуска само за разходно-оправдателните документи, свързани с ползването на консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по процедурата. Разходно-оправдателните документи, свързани с ползването на консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по процедурата трябва да бъдат издадени преди датата на подаване на проектното предложение и след датата на обявяване на настоящата процедура.

ВАЖНО: **При избора на изпълнител на услугата по изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура, независимо от стойността на разходите за консултантски услуги**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

по изготвяне на проектните предложения по процедурата, **кандидатите са длъжни да съберат не по-малко от 3 оферти**, които съдържат техническо и финансово предложение, с оглед спазване на принципите за добро финансово управление, като се съобразят и с допълнителните указания, представени в Глава III от Оперативното ръководство за изпълнение на проектите, разработено за целите на настоящата процедура. Оценката и класирането на постъпилите оферти следва да са извършени на базата поставените от страна на кандидата изисквания и съобразно критерия „икономически най-изгодна оферта”. Договорът с избрания изпълнител на консултантските услуги по изготвяне на проектното предложение следва да бъде сключен преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата и след датата на обявяване на настоящата процедура за подбор на проекти. Дейностите за консултантски услуги трябва да бъдат извършени в периода след обявяване на настоящата процедура до подаване на проектното предложение. Разходите за посочените дейности трябва да бъдат удостоверени с разходооправдателен документ, издаден в посочения период.

Документацията, описана по-горе, следва да бъде приложена към искането за междинно/окончателно плащане.

Неспазването на посочените изисквания ще бъде основание за непризнаване на разходите, извършени от страна на кандидатите за консултантски услуги по изготвяне на проектните предложения по процедурата.

Извършените разходи за консултантски услуги за изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура ще бъдат възстановени, само ако с кандидата бъде сключен договор за безвъзмездна помощ, при условие че същите отговарят на останалите изисквания, посочени в настоящите насоки за кандидатстване.

Процедурата за подбор на проекти предвижда възможността за заявяване на авансови плащания срещу представянето на банкова гаранция от страна на кандидата (Приложение Н към Насоките за кандидатстване), както и междинни плащания при реално извършени и платени разходи.

2.3.2. Недопустими разходи

Специфични недопустими разходи по процедурата

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура за безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните разходи:

- разходи за оборудване втора употреба;
- разходи за закупуване на дълготрайни материални и/или дълготрайни материални активи, които не допринасят за въвеждането и/или постигане на съответствие с изискванията на изградени системи за управление, и/или добри производствени практики, и/или постигане на съответствие на продукти с европейски/международни стандарти;
- разходи за подобряване на функционалните характеристики на съществуващи сгради и производствени помещения чрез строително-ремонтни работи (СМР);

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

- разходи за застраховки;
- разходи за банкови такси и комисионни;
- непредвидени разходи;
- непреки разходи (административни разходи, режимни и др.);
- разходи за закупуване на земя;
- разходи за закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения;
- принос в натура - направен от бенефициента принос в натура не представлява действителен разход и не се счита за допустим. Този принос няма да бъде считан за съфинансиране от страна на бенефициентите по настоящата процедура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за данъци, включително възстановим ДДС;
- разходи за материали, резервни части и консумативи за производството;
- разходи за човешки ресурси (включително за персонал, назначен за изпълнение на проекта);
- разходи за командировки на персонала на бенефициента;
- разходи за дейности, чието изпълнение е стартирало преди подписването на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, с изключение на разходите за консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по настоящата процедура;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура.

2.4. Допустимост на изпълнителите от страна на бенефициента и правило за произход

В процеса на изпълнение на проектите бенефициентите могат да възлагат на изпълнители (подизпълнители) извършването на определени дейности по проекта. Изпълнителите не са партньори по изпълнението на проекта и се избират в съответствие с изискванията на **Постановление № 55 на МС от 12.03.2007 г.** за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз, и от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, или на **Закона за обществените поръчки (ЗОП)** или на **Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки** и с правилата на настоящата процедура.

При избора на изпълнител/и, бенефициентът задължително прилага Закона за обществените поръчки и нормативните актове по прилагането му в случаите, когато се явява възложител по смисъла на чл. 7 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) и чл.1, ал.4 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП).

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

ВАЖНО: Бенефициентите следва да прилагат **задължително** процедурите за определяне на изпълнител съгласно условията и реда, предвидени в ПМС № 55/12.03.2007 г., **независимо от размера и интензитета на договорената безвъзмездна финансова помощ, като във всички случаи, когато стойността на разходите за услуги и доставки без ДДС е по-малка или равна на 15 000 (петнадесет хиляди) лева, бенефициентите са длъжни да съберат не по-малко от 3 оферти**, които съдържат техническо и финансово предложение, с оглед спазване на принципите за добро финансово управление

При подаване на междинен/финален отчет за изпълнението на проекта, Договарящият орган ще извършва задължителен последващ контрол и проверка за спазване на правилата за избор на изпълнители, като в случай че бъдат констатирани несъответствия, разходите за съответните дейности няма да бъдат признати.

В процеса на изпълнение на сключените договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Договарящият орган ще осъществява предварителен контрол за спазване на правилата за избор на изпълнители от страна на бенефициента съгласно приложимото законодателство единствено в случаите, в които бенефициентът изрично е изявил желание за това.

При подготовката на проектните предложения кандидатите следва да съобразят необходимостта от прилагане на процедури за избор на изпълнител и съответно да посочат това като част от предвидените за изпълнение дейности и да го отразят във времевия график за изпълнение на проекта (раздел II, т. 6 от Формуляра за кандидатстване).

Правило за произход на придобиваните активи

По настоящата процедура за безвъзмездна помощ **няма** ограничения относно произхода на придобиваните дълготрайни материални и нематериални активи.

3. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА

3.1. Документи за кандидатстване

Проектните предложения по настоящата процедура за подбор на проекти трябва да бъдат представени като се използва Формуляра за кандидатстване, приложен към настоящите Насоки (Приложение А), Бюджета на проекта (Приложение Б), Логическата рамка (Приложение В), както и всички придружителни документи, изискуеми по процедурата и описани по-долу.

Всички документи се представят на български език без корекции. Документ, чийто оригинал е на чужд език, се представя и в превод на български език, заверен от кандидата (с подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”).

Всеки пропуск, грешка и/или несъответствие, отчетени в Списъка за проверка на административното съответствие (раздел IV от Формуляра за кандидатстване) може да доведе до отхвърляне на проектното предложение.

Моля обърнете внимание, че само Формулярът за кандидатстване и публикуваните приложения към него, Бюджетът, както и изискуемите придружителни документи ще бъдат оценявани. Затова, изключително важно е тези документи да съдържат **ЦЯЛАТА необходима информация.**

Формуляри за кандидатстване, попълнени на ръка няма да бъдат разглеждани.

ВАЖНО: Бюджетът трябва да бъде представен във формат Excel, на български език в съответствие с образеца, приложен към настоящите Насоки за кандидатстване, с попълнени 3 работни листа: „Общи допустими разходи”, „Източници на финансиране” и „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта”. Бюджетът трябва да бъде приложен на хартиен и електронен носител. При съставянето на бюджета следва да се има предвид, че той ще бъде разходван като се спазват правилата на приложимото национално законодателство, както следва:

- Закон за обществените поръчки;
- Наредба за възлагане на малки обществени поръчки;
- ПМС 55/12.03.2007г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз, и от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Кандидатите следва да съобразят, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител се определя въз основа на предвидената стойност и предмета на договора, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на договора с цел заобикаляне прилагането на посочените нормативни актове.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в бюджета. При оценката на проектното предложение за валиден се счита **САМО бюджет, приложен на хартиен носител.**

3.1.1. Списък на документите за кандидатстване

Кандидатите по процедурата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят:

1) Основни документи:

- a) Формуляр за кандидатстване – **Приложение А** към Насоките за кандидатстване;

б) Бюджет на проекта – **Приложение Б** към Насоките за кандидатстване (включва 3 работни листа: „Общи допустими разходи”; „Източници на финансиране”; „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта”);

в) Логическа рамка – **Приложение В** към Насоките за кандидатстване.

Основните документи – Формуляр за кандидатстване, Бюджет и Логическа рамка **следва да бъдат представени на хартиен и на електронен носител.**

ВАЖНО: Моля имайте предвид, че в Раздел III от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да попълнят Декларация, че кандидатът е запознат с условията за кандидатстване, че не е предприятие в затруднение и за нефинансиране от други източници и негенериране на приходи от проекта.

Декларацията е неразделна част от Формуляра за кандидатстване и се попълва и подписва от официалния/те представител/и на кандидата. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и Декларацията се подписва на всяка страница от всички тях.

2) Придружителни документи:

а) Декларация по чл. 7, ал. 7, т. 1 от на ПМС № 121/31.05.2007 - попълнена по образец (**Приложение Г**) и подписана на всяка страница от **всички** лица, овластени да представляват кандидата (**независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин**) и вписани в Търговския регистър, или в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, или определени като такива в учредителния акт, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване – **оригинал**. Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. се попълва и представя само от кандидатите, които са еднолични търговци или юридически лица, регистрирани съгласно Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за юридическите лица с нестопанска цел, или са частни висши училища.

б) Декларация за липса на конфликт на интереси - попълнена по образец (**Приложение Г1**) и подписана на всяка страница от **всички** лица, овластени да представляват кандидата съгласно документа за създаване/учредителния акт – **оригинал**. Декларацията за липса на конфликт на интереси се попълва и представя само от кандидатите, които са бюджетни предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството¹⁷.

¹⁷ По смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството, „бюджетни предприятия са държавните и общинските органи, техните структурни единици и всички икономически обособени лица, прилагащи бюджети, бюджетни сметки, извънбюджетни сметки и фондове по смисъла на Закона за устройството на държавния бюджет и Закона за общинските бюджети, както и държавните фондове и институции по задължителното обществено, здравно и друго осигуряване, държавните висши училища, Българска академия на науките, Българската национална телевизия, Българското национално радио и други лица и структурни единици, чиито сметки и операции се включват от Министерството на финансите в консолидираната фискална програма”.

- в) Декларация за държавни помощи – попълнена по образец (**Приложение Д**) – **оригинал**;
- г) Декларация за обстоятелства по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия – попълнена по образец (**Приложение Е**) – **оригинал** (приложимо в случаите, когато кандидатът е микро, малко или средно предприятие);
- д) Декларация за категория на голямо предприятие - попълнена по образец (**Приложение Ж**) – **оригинал** (приложимо в случаите, когато кандидатът не покрива изискванията за микро, малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП);

ВАЖНО: Официалният/те представител/и на кандидата **няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват и подават посочените декларации**, тъй като с тях се декларират данни, които декларатора декларира в лично качество или данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

Декларациите по т. в), г) и д) се попълват и подписват от официалния/те представител/и на кандидата. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и Декларациите се подписват на всяка страница от всички тях. Посочените Декларации следва да бъдат датирани към датата на подаване на проектното предложение по настоящата процедура.

При деклариране на неверни данни от страна на кандидатите, Договарящият орган ще уведомява органите на прокуратурата.

е) Копия на документи, доказващи наличието на квалификация и професионален опит на ръководния персонал на кандидата (посочен в Раздел I - т. 3.5 от Формуляра за кандидатстване) и на служителите (посочени в Раздел I - т. 3.7 от Формуляра за кандидатстване), които ще бъдат ангажирани с въвеждането и поддържането на съответствието с изискванията на системите за управление, и/или европейските/международни стандарти, и/или добрите производствени практики, предвидени за въвеждане по проекта – **копия, заверени от кандидата**¹⁸.

ж) Удостоверение за актуално състояние, издадено от съответния съд не по-рано от 3 месеца преди датата на подаване на проектното предложение (в случай, че е неприложимо¹⁹ – документ за създаване/учредителен акт на кандидата) – **копие, заверено от кандидата**. В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за Търговския регистър, Удостоверение за актуално състояние не следва да бъде прилагано към проектното предложение, като обстоятелството ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за Търговския регистър;

¹⁸ Копие, заверено от кандидата – копие, заверено с подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”.

¹⁹ Представянето на Удостоверение за актуално състояние (и съответно извършването на служебна поверка в търговския регистър) е неприложимо за бюджетните предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството.

з) Документ, удостоверяващ представителната власт на лицата, представляващи кандидата - приложимо само в случаите, когато кандидатът е научно-изследователска организация, която не е юридическо лице по смисъла на Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за юридическите лица с нестопанска цел – **копие, заверено от кандидата.**

и) Следните документи, относими и отразяващи разпределението на капитала за периода, за който се декларират данни в Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и респективно в Декларацията за категория на голямо предприятие:

- *Книга за акционерите* - приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- *Дружествен договор* - приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- *Книга за акционерите и устав* - приложимо за командитните дружества с акции;
- *Устав*- приложимо за кооперациите, за юридическите лица с нестопанска цел и за висшите училища (учредителен акт).

Посочените документи са приложими само за кандидатите, които са юридически лица, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите, или Закона за юридическите лица с нестопанска цел, или са учредени съгласно Закона за висшето образование и се представят **като копие, заверено от кандидата, в случай, че не са оповестени в търговския регистър.** В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър, и посочените документи са оповестени в търговския регистър, същите не следва да се прилагат към проектното предложение, като ще се проверяват по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър.

й) Удостоверение от Националния статистически институт (НСИ) относно кода на основната икономическа дейност на кандидата (приложимо само в случай, че кандидатът е юридическо лице или едноличен търговец, регистрирани съгласно Търговския закон, Закона за кооперациите, или Закона за юридическите лица с нестопанска цел) – **копие, заверено от кандидата.** В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за Търговския регистър и кодът на икономическата дейност е вписан в Търговския регистър²⁰, Удостоверение от НСИ не следва да бъде прилагано към проектното предложение, като обстоятелството ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за Търговския регистър;

к) Решение на Националната агенция за оценяване и акредитация за установяване на последната валидна оценка за акредитацията (приложимо само в случай, че кандидатът е висше училище съгласно Закона за висшето образование) - **копие, заверено от кандидата;**

²⁰ В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър, той следва да се увери, че кода на основната му икономическа дейност е вписан в търговския регистър към датата на подаване на проектното предложение по процедурата.

л) Заверено от кандидата копие на добрата производствена практика, издадена и утвърдена от организация/група от лица, организирани на браншови принцип (приложимо само в случай, че по проекта се предвижда изпълнението на дейности за въвеждане на добри производствени практики) – **копие, заверено от кандидата.**

м) Информация за добрата производствена практика, включваща най-малко: история за нейната поява и актуалност към момента на кандидатстване, приблизителен брой предприятия, които я прилагат, начин на удостоверяване на нейното въвеждане и спазването ѝ от предприятието, информация за организацията, която е утвърдила съответната добра производствена практика – (приложимо само в случай, че по проекта се предвижда изпълнението на дейности за въвеждане на добри производствени практики)- информацията се изготвя от кандидата и се представя в **оригинал или като копие, заверено от кандидата.**

н) Най-малко две оферти²¹ за всяка отделна инвестиция в активи, ако такива са заявени от кандидата (една оферта при липса на повече от един доставчик на съответния актив, която липса следва да бъде надлежно обоснована в раздел II, т. 5.2.2. от Формуляра за кандидатстване) с предложена цена от доставчик/производител – **оригинал²² или копие, заверено от кандидата;**

о) Най-малко две оферти²³ за всяка отделна консултантска услуга и/или услуга за сертифициране (една оферта при липса на повече от един изпълнител на съответната услуга, която липса следва да бъде надлежно обоснована в раздел II, т. 5.1. и т.5.3. от Формуляра за кандидатстване) с предложена цена от доставчика на услугата – **оригинал или копие, заверено от кандидата;**

п) Годишен отчет за дейността²⁴ на кандидата за 2009 г., а в случай, че кандидатът е бюджетно предприятие - Отчет за касовото изпълнение на бюджета за 2009 г. и Баланс за 2009 г. – **копие, заверено от кандидата.** В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър и посочените документи са оповестени в Търговския регистър към датата на кандидатстване, това обстоятелство ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за Търговския регистър.

р) Годишна данъчна декларация с входящ номер от Национална агенция за приходите (НАП)²⁵ на кандидата²⁶ за последната приключена финансова година към датата на

²¹ В случай, че офертите са представени на чужд език, то те задължително следва да бъдат придружени от превод на български език, заверен от кандидата с подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”.

²² Оригинал на оферта – оферта с мокър подпис и печат на издателя.

²³ В случай, че офертите са представени на чужд език, то те задължително следва да бъдат придружени от превод на български език, заверен от кандидата с подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”.

²⁴ Съгласно чл. 92, ал.3, чл.219, ал.4, чл.252, ал.2, чл.259, ал.3 от ЗКПО и чл.51 от ЗДДФЛ, юридическите и физическите лица заедно с годишната данъчна декларация подават и Годишен отчет за дейността (в сила от 01.01.2010 г.).

²⁵ В случай, че данъчната декларация е подадена по електронен път, кандидатите следва да представят копие от полученото електронно съобщение, което съдържа входящ номер и дата на

подаване на проектното предложение по процедурата (2009 г.) – **копие, заверено от кандидата.**

с) Счетоводна политика на кандидата – **копие, заверено от кандидата.**

ВАЖНО: Кандидатите следва да се уверят, че всички документи са представени в изискуемата форма (всички декларации са попълнени, датирани и подписани, в случаите когато се изисква даден документ да бъде представен като копие, заверено от кандидата – условието е изпълнено, като е поставен подпис, печат и думите „Вярно с оригинала”).

В случай че изискуемата форма на придружителните документи е „копие, заверено от кандидата”, но същите са представени в оригинал или нотариално заверено копие, проектното предложение няма да бъде отхвърлено за несъответствие с изискуемата форма.

В случай че кандидат не е представил някой от посочените *придружителни документи* или ги е представил, но не са в изискуемата форма, същите могат да бъдат изискани допълнително от Оценителната комисия. При липса и/или несъответствие с горния списък с изискуеми придружителни документи, същите ще бъдат изискани за допълнително предоставяне от страна на кандидатите само веднъж, като за целта ще бъде предоставян срок от 7 (седем) календарни дни от датата на получаване на писменото искане за предоставяне на допълнителни разяснения/документи. Допълнително изисканите документи трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на указания в писменото искане адрес на Договарящия орган. В случай, че документите се изпращат с препоръчано писмо или по куриер, копие от товарителницата следва да бъде изпратено по факс: (02) 80 75 308, в деня на изпращане на документите, като за валидна се счита датата на издаване на товарителницата.

В случай на непредставяне на изискан документ след изискването му, или повторното му представяне, но не в изискуемата форма, или представянето му, но след изтичане на определения срок от 7 (седем) календарни дни, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок, проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание.

Представената информация и документи в никакъв случай и при никакви обстоятелства не трябва да променят първоначалните условия на представените проектни предложения.

В случай, че липсва някой от изброените по-горе *основни документи* (Формуляр за кандидатстване – Приложение А, Бюджет на проекта – Приложение Б, Логическа рамка – Приложение В), същите не могат да бъдат допълнително изисквани от кандидатите.

подаване на декларацията – копие, заверено от кандидата.

²⁶ В случай, че кандидатът е бюджетно предприятие, Годишна данъчна декларация за 2009 г. се представя към проектното предложение само ако предприятието подлежи на облагане с данък върху приходите по реда на чл. 248-253 от Закона за корпоративното подоходно облагане (обн, ДВ, бр. 105 от 22.12.2006 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 95 от 01.12.2009 г.).

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

ВАЖНО! При деклариране на неверни данни от страна на кандидатите ще бъдат уведомявани органите на прокуратурата.

3.2. Къде и как се изпращат проектните предложения

Проектните предложения трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на адресите на териториалните звена на Междинното звено – ИАНМСП, изброени в Приложение Ф.

Проектни предложения, представени по друг начин (напр. по факс или ел.поща), няма да бъдат разглеждани.

Всички документи следва да бъдат представени **в 1 оригинал и 2 копия**. Придружителните документи следва да бъдат подредени в последователността, указана в приложения списък за проверка – раздел IV от Формуляра за кандидатстване. Формулярът за кандидатстване, Бюджетът и Логическата рамка трябва да бъдат представени и на електронен носител. Електронното копие трябва да бъде попълнено във формат Word/Excel, а не сканирано. Електронният и хартиеният носител на проектното предложение трябва да бъдат изцяло идентични.

Основните документи (Формуляр за кандидатстване – Приложение А, Бюджет – Приложение Б, който включва 3 работни листа: „Общи допустими разходи”, „Източници на финансиране” и „Допълнителни разходи, свързани с изпълнението на проекта”, и Логическа рамка – Приложение В), **трябва да бъдат представени като отделни електронни файлове.**

Върху външния плик трябва да бъде отбелязан следният текст:

- Име, БУЛСТАТ/ЕИК, адрес, телефон, факс и електронна поща на кандидата;
- Наименование на проектното предложение;
- „За участие в процедура за подбор на проекти BG161PO003-2.1.08: „Покриване на международно признати стандарти” по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.;
- Означението: „Да не се отваря преди началото на сесията по отваряне на проектни предложения по процедурата”.

Кандидатите трябва да се уверят, че проектните предложения са напълно окомплектовани и отговарят на изискванията на настоящите Насоки за кандидатстване.

При подаване на проектните предложения и получаването им от служителите на Договарящия орган, проектните предложения се регистрират в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на Европейския съюз (ИСУН). При приемане на проектното предложение върху плика се отбелязва регистрационния му номер.

Ако проектното предложение е подадено на ръка, служителят издава разписка за получаването му. За проектните предложения, получени по поща или куриер, се изпраща копие от разписката по факс или на указания адрес за кореспонденция на кандидата.

При подаване на проектното предложение на ръка, лицето-приносител на проекта, може по своя преценка да заяви извършването на предварителна проверка за окомплектованост на проектното предложение. Предварителната проверка се извършва от служителя, отговорен за приемането на проекта, като тя представлява проверка за наличието на документите, изброени в т. 3.1.1. „Списък на документите за кандидатстване” от настоящите Насоки, броя на приложените оригинали и копия, наличието на електронно копие и спазването на изискуемата форма за представяне на документите.

Кандидатите следва да имат предвид, че предварителната проверка не включва проверка относно съдържанието на изискуемите документи и не обвързва Оценителната комисия при извършване на оценката за административно съответствие на проектното предложение.

Когато е поискана предварителна проверка, проектното предложение се представя в незапечатан плик. В случай, че при предварителната проверка се установи липсата на изискуем документ или наличието на документ, подаден във форма, различна от изискуемата, лицето-приносител на проектното предложение, може да подаде проекта след като го комплектова с всички изискуеми документи.

За предварителната проверка се съставя контролен лист съгласно Приложение И, който се изготвя в два еднообразни екземпляра. Единият екземпляр от контролния лист се предоставя на лицето - приносител на проектното предложение, а другият екземпляр остава за Договарящия орган. На двата екземпляра на контролния лист се поставя дата, име и подпис на длъжностното лице, извършило проверката и на лицето - приносител на проектното предложение. Когато след извършване на предварителната проверка лицето - приносител желае да подаде проектното предложение, в плика се поставя попълнения контролен лист за извършената проверка и пликът се запечатва.

В случай на подаване на проектното предложение на ръка, лицето-приносител на проекта има право по своя преценка да заяви собственоръчно номериране на страниците на оригинала и копията на проектното предложение. В този случай, лицето-приносител на проектното предложение и служителя, отговорен за приемането на проекта собственоръчно номерират и подписват всяка страница на проектното предложение.

3.3. Краен срок за подаване на проектни предложения

Настоящата процедура за подбор на проекти се обявява като открита процедура за конкурентен подбор на проекти с **определен срок за кандидатстване** съгласно чл. 12, ал. 7, т. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г.

Крайният срок за набиране на проектни предложения по процедурата е: ... 2010 г., 16:00 ч.

Всяко предложение, получено след крайния срок, ще бъде отхвърлено дори когато на пощенското клеймо е посочена дата, предхождаща указания в Насоките за кандидатстване краен срок за подаване на проектни предложения, или забавянето се дължи на куриерската служба.

3.4. Предоставяне на допълнителна информация

Преди представяне на проектните предложения, кандидатите могат да искат разяснения във връзка с процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ до 21 календарни дни преди крайния срок за подаване на проектните предложения. Допълнителни въпроси могат да се задават само по електронна поща или по факс на посочените по-долу адреси, като ясно се посочва наименованието на процедурата за подбор на проекти:

Адрес за електронна поща: qms3@sme.government.bg

Факс: (02) 80 75 308

Отговорите на въпросите на кандидатите ще бъдат публикувани на интернет страницата на Междинното звено - www.ibsme.org, в срок до 5 работни дни, считано от датата на тяхното получаване, но не по-късно от 11 календарни дни преди крайния срок за получаване на проектните предложения.

Публикуваните на интернет страницата на Междинното звено отговори на въпроси са задължителни за прилагане от страна на оценителната комисия по процедурата.

Не могат да се предоставят отговори, които съдържат становище относно съответствието на проект и/или кандидат с условията за кандидатстване. Няма да бъдат предоставяни отговори на въпроси, зададени по телефона. Няма да бъдат изпращани индивидуални отговори на зададени от кандидатите по процедурата въпроси.

Публикуваните на интернет страницата на Междинното звено - www.ibsme.org отговори на въпроси имат само пояснителен характер и не могат да изменят условията, посочени в настоящите Насоки за кандидатстване.

4. ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ

4.1. Оценяване и класиране на проектните предложения

Проверката, оценката и класирането на проектните предложения по настоящата процедура се извършва от Оценителна комисия, чиито състав се определя с акт на Ръководителя на Договарящия орган. Всички проектни предложения, получени в срок се оценяват в съответствие с Критериите и методологията за оценка на проектните предложения по процедурата - Приложение 3 към Насоките за кандидатстване. Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата по оценка на постъпилите проектни предложения. Оценката на проектните предложения включва:

Етап 1: Оценка на административното съответствие;

Етап 2: Оценка на допустимостта;

Етап 3: Техническа и финансова оценка.

В случай, че в процеса на техническа и финансова оценка, проектното предложение **получи „0” точки** при оценката по показател „Реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати” или по показател „Реалистичност на предвидените разходи” посочени в таблицата за оценка по-долу (т.4.1.3 от Насоките за кандидатстване), както и в Приложение 3 - Критерии и методология за оценка на проектните предложения по процедурата, **предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.**

4.1.1. Оценка на административното съответствие

В процеса на оценка на административното съответствие на проектните предложения по процедурата, ще бъде проверявано дали:

- Проектното предложение се отнася за обявената процедура за подбор на проекти;
- Формулярът за кандидатстване отговаря на всички формални изисквания и на образеца, публикуван с настоящите Насоки за кандидатстване;
- Налице са всички основни и придружителни документи като последните са представени и попълнени съгласно изискванията, посочени в т. 3.1.1 от настоящите Насоки за кандидатстване.

В случай, че кандидат не е представил някой от посочените **придружителни документи** или ги е представил, но не са в изискуемата форма, същите могат да бъдат изискани допълнително от Оценителната комисия. При липса и/или несъответствие с горния списък с изискуеми придружителни документи, същите ще бъдат изискани за допълнително предоставяне от страна на кандидатите само веднъж, като за целта ще бъде предоставян срок от 7 (седем) календарни дни от датата на получаване на писменото искане за предоставяне на допълнителни разяснения/документи. В случай на непредставяне на изискан документ след изискването му, или повторното му представяне, но не в изискуемата форма, или представянето му, но след изтичане на определения срок от 7 календарни дни, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок (в случаите, когато документите са изпратени с препоръчано писмо или по куриер), проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание.

Представената информация и документи в никакъв случай и при никакви обстоятелства не трябва да променят първоначалните условия на представените проектни предложения.

Само проектни предложения, преминали успешно оценка на административното съответствие, подлежат на по-нататъшно разглеждане и оценка.

4.1.2. Оценка на допустимостта на кандидатите и дейностите

Оценката на допустимостта на кандидатите и дейностите, включени в проектното предложение се базира на приложените документи, изисквани по настоящата процедура за подбор на проекти, и се извършва само за проектните предложения, които са преминали успешно оценка на административното съответствие. Оценката на допустимостта на кандидатите се извършва въз основа на Формуляра за кандидатстване и представените придружителни документи в съответствие с критериите, посочени в т. 2 от Насоките за кандидатстване.

Оценителната комисия може по всяко време да проверява декларираните от кандидатите данни, както и да изисква разяснения относно документите, представени съгласно т.3.1.1 от Насоките за кандидатстване, по-горе. Допълнителни разяснения от кандидатите могат да бъдат изисквани само веднъж, като за целта ще бъде предоставян срок от 7 (седем) календарни дни от датата на получаване на писменото искане за това. Допълнително изискваните разяснения трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на указания в писменото искане адрес на Договарящия орган. В случай, че разясненията се изпращат с препоръчно писмо или по куриер, копие от товарителницата следва да бъде изпратено по факс: (02) 80 75 308, в деня на изпращане на разясненията, като за валидна се счита датата на издаване на товарителницата. В случай на непредставяне на разясненията след изискването им, или представянето на разяснения, които потвърждават недопустимостта на кандидата, дейностите или разходите, или представянето им, но след изтичане на определения срок от 7 календарни дни, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок, проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание.

Представената информация в никакъв случай и при никакви обстоятелства не трябва да променя първоначалните условия на представените проектни предложения. **Всяка информация, предоставена извън официално изискваната от Оценителната комисия няма да бъде вземана под внимание.**

Само проектни предложения, преминали успешно оценка на допустимостта подлежат на по-нататъшно разглеждане и оценка.

След приключване на оценката на административното съответствие и оценката на допустимостта, на интернет страниците на Управляващия и Договарящия орган (www.opcompetitiveness.bg и www.ibsme.org) се публикува списък с отхвърлените на двата етапа на оценка проектни предложения с посочени основания за това. Кандидатите, чиито проектни предложения са отхвърлени могат да подадат писмени възражения срещу недопускането им до по-нататъшна оценка пред оценителната комисия чрез Ръководителя на Договарящия орган в срок до 5 работни дни след публикуване на информацията за отхвърляне на проекта на посочените интернет страници.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

4.1.3. Техническа и финансова оценка

Критериите за техническа и финансова оценка на проектните предложения са обособени в раздели и подраздели, както е указано в Таблицата с критерии за техническа и финансова оценка, по-долу. Критериите за техническа и финансова оценка на проектните предложения по процедурата са подробно указани в Приложение 3 към Насоките за кандидатстване – Критерии и методология за оценка на проектните предложения.

Критерии за техническа и финансова оценка на проектните предложения	Макс. брой точки	Източник на информация
I. Производствен и административен капацитет на кандидата	20	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 3 Придружителни документи: Копия на документи, доказващи наличието на квалификация и професионален опит на ръководния персонал на кандидата (посочен в Раздел I - т. 3.5 от Формуляра за кандидатстване) и на служителите (посочени в Раздел I - т. 3.7 от Формуляра за кандидатстване), които ще бъдат ангажирани с въвеждането и поддържането на съответствието с изискванията на системите за управление, и/или европейските/международни стандарти, и/или добрите производствени практики, предвидени за въвеждане по проекта.
1. Технически и производствен капацитет на кандидата за изпълнение на проекта	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 3.1, т. 3.2, т. 3.3, т. 3.4.
2. Административен капацитет за изпълнение на проекта	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 3.5, т. 3.6, т. 3.7. Придружителни документи: Копия на документи, доказващи наличието на квалификация и професионален опит на ръководния персонал на кандидата (посочен в Раздел I - т. 3.5 от Формуляра за кандидатстване) и на служителите (посочени в Раздел I - т. 3.7 от Формуляра за кандидатстване), които ще бъдат ангажирани с въвеждането и поддържането на съответствието с изискванията на системите за управление, и/или европейските/международни стандарти, и/или добрите производствени практики, предвидени за въвеждане по проекта.
II. Икономическа и финансова стабилност на кандидата	25	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 4, т. 5 Годишен отчет за дейността на кандидата за 2009 г., а в случай, че кандидатът е бюджетно предприятие - Отчет за касовото изпълнение на бюджета за 2009 г. и Баланс за 2009 г.
1.a) Реализирана печалба преди лихви, данъци и амортизация (ЕБИТДА) за 2009	4	Годишен отчет за дейността на кандидата за 2009г./Отчет за касовото изпълнение на бюджета

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

<p>година - приложимо в случаите когато кандидатът е едноличен търговец или юридическо лице, регистрирано съгласно Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за юридическите лица с нестопанска цел или е <u>частно висше училище</u>; или</p> <p>1.б) Прираст/намаление в нетните активи за 2009 г. - приложимо в случаите, когато кандидатът е бюджетно предприятие.</p>		за 2009 г.
<p>В случай, че <u>кандидатът е едноличен търговец или юридическо лице, регистрирано съгласно Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за юридическите лица с нестопанска цел или е частно висше училище, оценката се извършва по критерий 1.а)</u>, а в случай, че <u>кандидатът е бюджетно предприятие – по критерий 1.б)</u>.</p>		
<p>2. Коефициент на задлъжнялост за 2009 г.</p>	6	<p>Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 5</p> <p>Годишен отчет за дейността на кандидата за 2009г., а в случай, че кандидатът е бюджетно предприятие – Баланс за 2009 г.</p>
<p>3.а) Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби за 2009 г. - приложимо в случаите когато кандидатът е едноличен търговец или юридическо лице, регистрирано съгласно Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за юридическите лица с нестопанска цел или е <u>частно висше училище</u></p> <p>3.б) Коефициентът на рентабилност на приходите за 2009 г. (приложимо в случаите, когато кандидатът е бюджетно предприятие)</p>	4	<p>Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 5</p> <p>Годишен отчет за дейността на кандидата за 2009г., а в случай, че кандидатът е бюджетно предприятие – Отчет за касовото изпълнение на бюджета за 2009 г.</p>
<p>В случай, че <u>кандидатът е едноличен търговец или юридическо лице, регистрирано съгласно Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за юридическите лица с нестопанска цел или е частно висше училище, оценката се извършва по критерий 3.а)</u>, а в случай, че <u>кандидатът е бюджетно предприятие – по критерий 3.б)</u>.</p>		
<p>4. Структура на реализация на продукцията/услугите по пазари (международен, национален, регионален пазар)</p>	5	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 4
<p>5. Пазарна стратегия и потенциал за развитие на пазарните позиции</p>	6	Формуляр за кандидатстване – Раздел I - т. 4
<p>III. Съответствие на проекта с целите на процедурата</p>	10	<p>Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 4.1, т. 4.2, т. 4.3</p> <p>Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване)</p>
<p>1. Съответствие на проекта с целите на процедурата.</p>	2	<p>Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 4.1</p> <p>Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване)</p>
<p>2. Съответствие на проекта с</p>	4	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 4.2

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

идентифицираните нужди на кандидата.		Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване)
3. Съответствие на целите на проекта с целите и стратегията за развитие на кандидата.	4	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 4.3 Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване)
IV. Ефект от въвеждането на международно признати стандарти	40	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5 (т.5.1, т.5.2, т.5.3, т.5.4, т.5.5), т.6, т. 7 (т. 7.1., т. 7.2, т. 7.3, т. 7.4), т. 8 Бюджет (Приложение Б към Насоките за кандидатстване) Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване) Придружителни документи (оферти за предвидените за закупуване ДМА/ДНА и предвидените за ползване услуги; Счетоводна политика на кандидата; Отчет за приходите и разходите на кандидата за 2009 г. / или Отчет за касовото изпълнение на бюджета за 2009 г; заверено от кандидата копие на добрата производствена практика, издадена и утвърдена от организация/група от лица, организирани на браншови принцип - приложимо само в случай, че по проекта се предвижда изпълнението на дейности за въвеждане на добри производствени практики; информация за добрата производствена практика, включваща най-малко: история за нейната поява и актуалност към момента на кандидатстване, приблизителен брой предприятия, които я прилагат, начин на удостоверяване на нейното въвеждане и спазването ѝ от предприятието, информация за организацията, която е утвърдила съответната добра производствена практика – приложимо само в случай, че по проекта се предвижда изпълнението на дейности за въвеждане на добри производствени практики.
1. Реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати.	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел II, т. 5 (т.5.1, т.5.2, т.5.3, т.5.4, т.5.5) Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване) Придружителни документи - заверено от кандидата копие на добрата производствена практика, издадена и утвърдена от организация/група от лица, организирани на браншови принцип (приложимо само в случай, че по проекта се предвижда изпълнението на дейности за въвеждане на добри производствени практики); информация за добрата производствена практика, включваща най-малко: история за нейната поява и актуалност към момента на

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

		кандидатстване, приблизителен брой предприятия, които я прилагат, начин на удостоверяване на нейното въвеждане и спазването ѝ от предприятието, информация за организацията, която е утвърдила съответната добра производствена практика – (приложимо само в случай, че по проекта се предвижда изпълнението на дейности за въвеждане на добри производствени практики).
В случай, че проектното предложение получи „0” точки по показател „Реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати”, предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.		
2. Реалистичност на предвидените разходи (съпоставка с посочените цени на съответните стоки/услуги в приложените оферти)	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 5 (т.5.1, т.5.2, т.5.3, т.5.4, т.5.5) Бюджет (Приложение Б към Насоките за кандидатстване) Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване) Придружителни документи (оферти за предвидените за закупуване ДМА/ДНА и предвидените за ползване услуги; Счетоводна политика на кандидата; Отчет за приходите и разходите на кандидата за 2009 г./или Отчет за касовото изпълнение на бюджета за 2009 г.)
В случай, че проектното предложение получи „0” точки по показател „Реалистичност на предвидените разходи”, предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.		
3. Реалистичност на плана за действие на проекта.	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел II – т. 6
4.Подобряване на икономическите показатели на кандидата в резултат от изпълнението на проекта	3	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 7.4
5. Развитие на дейността на кандидата в резултат от изпълнението на проекта.	10	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 7.1 Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване)
6. Устойчивост на резултатите по проекта.	4	Формуляр за кандидатстване – Раздел II – т. 7.2, т. 7.3, т. 8 Логическа рамка (Приложение В към Насоките за кандидатстване)
V. Съответствие с хоризонталните политики на ЕС (вкл. опазване на околната среда, равни възможности, социално включване, заетост)	5	Формуляр за кандидатстване – Раздел II - т. 9
Максимален брой точки:	100	

Следва да се има предвид, че при оценка на съответствието на проектните предложения с хоризонталните политики на ЕС, максимален брой точки по т. V от критериите за оценка ще получат проектни предложения:

- пряк резултат, от които е създаването на нови работни места;

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

- пряк резултат, от които е постигане на положителен ефект върху околната среда;
- които предвиждат спазване на принципа на равнопоставеност и превенция на дискриминацията. Европейската Общност насърчава равнопоставеността, както между мъжете и жените, така и между представителите на различните малцинствени групи и се стреми да отстрани всички дейности, водещи до неравнопоставеност (чл. 2 и чл. 3 от Договора за създаване на ЕО). В този контекст, настоящата процедура е отворена за всички предприемачи, собственици на предприятия, които отговарят на условията, посочени в т. 2.1 от Насоките, независимо от техния пол, етническа принадлежност или вид увреждане. С цел изпълнение на целите за равнопоставеност е задължително съблюдаването от страна на бенефициентите на индикатори, отчитащи равнопоставеността при изпълнението на проекта;
- пряк резултат, от които е насърчаване на използването на информационни и комуникационни технологии.

Във Формуляра за кандидатстване (раздел II, т. 7.3), кандидатите трябва да представят информация за индикаторите за измерване на постигнатите резултати от изпълнението на проекта. Освен индикаторите, относими към конкретния проект, кандидатите следва задължително да включат информация за следните индикатори:

- въведени сертификати в предприятието (брой);
- създадени нови работни места (брой, включително за мъже/за жени);
- създадени инвестиции със средства от безвъзмездната финансова помощ по проекта (в лева);
- реализирани проекти в подкрепа на бизнеса, предприемачеството и новите технологии (брой).

Допълнително могат да бъдат предвидени и други индикатори на ниво Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. съгласно Приложение № 3 на оперативната програма (Приложение Ц към Насоките за кандидатстване), относими към съответното проектно предложение. При изпълнение на проекта, бенефициентът следва да отчита степента на постигане на индикаторите, съгласно изискванията, посочени в Оперативното ръководство за изпълнение на проектите по процедурата.

По време на оценката, предложените индикативни цени за услуги и инвестиции в активи ще подлежат на проверка от страна на Оценителната комисия по отношение на реалистичност спрямо посочените цени на съответните стоки/услуги в приложените оферти.

Извън тази проверка, е възможно да бъдат установени и други обстоятелства, които да изискват допълнителни разяснения и информация от страна на кандидатите относно декларираните обстоятелства и представените документи, съгласно т. 3.1.1 от Насоките за кандидатстване. Допълнителни разяснения от кандидатите могат да бъдат изисквани само веднъж, като за целта ще бъде предоставян срок от 3 (три) календарни дни от датата на

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

получаване на писменото искане за това. Допълнително изисканите разяснения трябва да бъдат получени в запечатан плик с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на указания в писменото искане адрес на Договарящия орган. В случай, че разясненията се изпращат с препоръчно писмо или по куриер, копие от товарителницата следва да бъде изпратено по факс: (02) 80 75 308, в деня на изпращане на разясненията, като за валидна се счита датата на издаване на товарителницата. Предоставяната допълнителна информация (в случай на изискване) не следва да съдържа елементи, водещи до подобряване на първоначалното проектно предложение. При непредставяне на изискваната допълнителна информация или разяснения в срок, респективно представянето на товарителница, издадена след изтичане на определения срок, проектното предложение ще бъде отхвърлено само и единствено на това основание и няма да бъде оценявано по-нататък. Всяка информация, предоставена извън официално изискваната от Оценителната комисия, няма да бъде вземана под внимание.

ВАЖНО: Техническата и финансова оценка на проектите включва проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай, че в процеса на техническа и финансова оценка оценителната комисия установи наличието на обстоятелства (напр. включени в проектното предложение недопустими и/или неефективни дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложените дейности и/или разходи и др.), това може да доведе до изменение на бюджета на проектното предложение. Следва да се има предвид, че допустимите промени в бюджета **не могат** да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ, както и до промяна в процента на съфинансиране от ОП „Конкурентоспособност”.

В случай че проектното предложение **получи „0” точки** при оценката по показател „Реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати” или по показател „Реалистичност на предвидените разходи” посочени в таблицата по-горе (т. 4.1.3), както и в Приложение 3 „Критерии и методология за оценка на проектите предложения”, **предложението ще бъде отхвърлено като несъответстващо на изискванията за качество на проектите по настоящата процедура.**

Поради това, в интерес на кандидата е да планира дейности и да представи бюджет, реалистични и ефективни от гледна точка на целта на проекта и планираните разходи.

4.2. Процедура за уведомяване и сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ

Уведомяване относно решението на Договарящия орган

Решение за отхвърляне на дадено предложение или за неотпускане на безвъзмездна финансова помощ ще бъде взето на следните основания:

- Предложението е непълно или не отговаря в други отношения на поставените условия за административно съответствие;
- Кандидатът не отговаря на условията за допустимост;

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

- Проектът не отговаря на условията за допустимост (например, не е спазен максималният срок за изпълнение на проекта, исканата сума на безвъзмездна финансова помощ надвишава максимално допустимия размер и т.н.);
- Проектното предложение е получило „0” точки по показател „Реалистичност на дейностите по проекта от гледна точка постигане на заложените резултати” или по показател „Реалистичност на предвидените разходи”;
- Въпреки, че проектното предложение покрива критериите за качество, е налице изчерпване на предвидените средства по процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- Не са били спазени други критерии, посочени в Насоките за кандидатстване.

Договарящият орган уведомява писмено неуспелите кандидати в срок до 15 работни дни от издаването на решението. В срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението, неуспелите кандидати могат да поискат допълнителни разяснения относно основанията за отхвърляне на проектните им предложения.

ВАЖНО: Решението на Договарящия орган да отхвърли дадено проектно предложение или да не отпусне безвъзмездна финансова помощ е окончателно. Договарящият орган не носи отговорност, ако поради грешни и/или непълни данни за кореспонденция, предоставени от самите кандидати, те не получават кореспонденцията с Договарящия орган.

Сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ

Съгласно чл. 29, ал.2 от ПМС № 121/31.05.2007 г., Договарящият орган уведомява писмено всички одобрени кандидати за решението си в срок до 15 работни дни от издаване на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като ги информира какви допълнителни документи и в какъв срок трябва да ги представят за доказване на обстоятелствата по чл. 7, ал. 7, т. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г.

За целта със Заповед на Ръководителя на Договарящия орган се назначава екип по договаряне, който изготвя уведомления до одобрените за финансиране кандидати, съдържащи покани за сключване на договор съгласно предварително определен график и за представяне на следните документи в съответствие с чл. 7, ал. 7, т. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г.:

1. Удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е обявен и не е в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 3 месеца преди крайния срок за представянето му (приложимо само за кандидатите, които са юридически лица, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите, или Закона за юридическите лица с нестопанска цел)- **оригинал или копие, заверено от кандидата**. В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за Търговския регистър, екипът по договаряне извършва служебна проверка на обстоятелството по реда на чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър;

2. Удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е обявен в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 3 месеца преди крайния срок за представянето му - **оригинал или копие, заверено от кандидата** (приложимо само за кандидатите, които са юридически лица, регистрирани съгласно Търговския закон²⁷ или Закона за кооперациите, или Закона за юридическите лица с нестопанска цел). В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за Търговския регистър, екипът по договаряне извършва служебна проверка на обстоятелството по реда на чл. 23, ал. 4 от Закона за търговския регистър;
3. Удостоверение от Националната агенция по приходите, че кандидатът няма просрочени задължения (издадено не по-рано от 3 месеца преди крайния срок за предоставянето му) или план за разсрочено погасяване на задълженията, когато има такива - **оригинал или копие, заверено от кандидата**;
4. Свидетелство за съдимост на **всички лица**, представляващи кандидата и вписани в Търговския регистър, или в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, определени като такива в учредителния акт, когато обстоятелството не подлежи на вписване (приложимо само за кандидатите, които са юридически лица, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите, или Закона за юридическите лица с нестопанска цел), издадено не по-рано от 3 месеца преди крайния срок за предоставянето му - **оригинал или копие, заверено от кандидата**.
Когато за някое от горепосочените лица, свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод - **оригинал или копие, заверено от кандидата**.
5. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато договорът за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата, съгласно Удостоверението за актуално състояние или вписванията в Търговския регистър или учредителния акт – **оригинал или нотариално заверено копие**.

Посочените документи се представят от одобрените кандидати при сключване на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като преди представяне на договорите за подпис, екипът по договаряне ще извършва проверка за съответствие на кандидатите с изискванията на чл. 7, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 на ПМС № 121/31.05.2007 г. въз основа на представените документи. Съгласно чл. 7, ал. 4 от ПМС № 121/31.05.2007 г., проверката за съответствие с изискванията на чл. 7, ал. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. не се извършва по отношение на кандидатите, които са бюджетни предприятия.

Срокът за представяне на посочените документи не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

В случай че кандидат се яви за подписване на договор с липсващ/и изискуем/и документ/и и/или несъответстващ/и на изискванията документ/и и декларира в писмен вид причините за

²⁷ Представянето на Удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е обявен в процедура по ликвидация е неприложимо за едноличните търговци.

това, като приложи/приведе доказателства, че непредставянето на съответния/те документ/и е по независещи от кандидата причини, екипът по договаряне указва допълнителен срок за представяне на необходимите документи.

Договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се сключват с всички кандидати, които представят липсващите и/или несъответстващите на изискванията документи в рамките на допълнително указания срок. С кандидатите, които не представят липсващите документи или отново представят документи, които не съответстват на изискванията, не се сключват договори за безвъзмездна помощ, като на тяхно място ще бъдат поканени за договаряне съответния броя кандидати от резервния списък (в случай, че такъв е съставен), по поредността на класирането им до изчерпване на общия наличен бюджет по процедурата.

Когато при извършване на проверката по същество на представените от кандидатите, документи при сключване на договор за безвъзмездна помощ, се установи несъответствие между декларираните данни на етап кандидатстване и информацията, посочена в представените документи, договор за безвъзмездна финансова помощ не се сключва, като за договаряне ще бъдат поканени съответния броя кандидати от резервния списък (в случай, че такъв е съставен), по поредността на класирането им до изчерпване на общия наличен бюджет по процедурата.

При установяване на декларираните неверни данни от страна на кандидатите по процедурата, ще бъдат уведомявани органите на прокуратурата.

Ако кандидат по одобрен за финансиране проект откаже сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, се пристъпва към сключване на договор с кандидатите от резервния списък (в случай че такъв е съставен) по поредността на класирането им, до изчерпване на наличния бюджет по процедурата.

Ръководителят на Договарящия орган взема мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и ако преди момента на сключването на договора:

- кандидатът не сключи договор в срока, определен в поканата;
- се установи надхвърляне на прага на допустимите държавни/минималните държавни помощи.

Проверка за липса на двойно финансиране

Преди сключването на договорите за безвъзмездна финансова помощ, екипът по договаряне извършва служебно кръстосана проверка на дейностите, предложени от потенциалните бенефициенти на помощта от ОП „Конкурентоспособност” с оглед недопускане на двойно финансиране на дейности.

За извършване на проверката екипът по договаряне използва:

- Декларация за държавни помощи (Приложение Д към Насоките за кандидатстване);

- Декларация, че кандидатът е запознат с условията за кандидатстване, че не е предприятие в затруднение, за нефинансиране от други източници и негенериране на приходи от проекта (Раздел III от Формуляра за кандидатстване);
- Информацията по чл. 37 от ПМС № 121/31.05.2007 г., подлежаща на публикуване на Интернет страниците на МЗ, на УО и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България;
- При съмнение за непълна или невярна информация, предоставена от кандидатите, екипът по договаряне има право да отправя писмени искания/запитвания до Договарящия орган, сключил договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проект със същия кандидат относно предоставяне на допълнителна информация за характера на финансираните дейности;
- Други методи, които по преценка на екипа по договаряне по процедурата са приложими за проверка за липса на двойно финансиране.

Ако в резултат на извършената проверка, се установи наличие на двойно финансиране на проект или на дейности от проекта, Ръководителят на Договарящия орган взема мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, на основание чл. 31 от ПМС № 121/31.05.2007 г.

При сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ, бенефициентът подписва Декларация за нередности (**Приложение Л към Насоките за кандидатстване**). **В случай, че към датата на сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване** в Декларацията за държавни помощи (**Приложение Д**), Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (**Приложение Е**)/респективно Декларацията за категория на голямо предприятие (**Приложение Ж**), Декларацията по чл. 7, ал. 7, т. 1 от ПМС 121/31.05.2007 (**Приложение Г**)/респективно Декларацията за липса на конфликт на интереси (**Приложение Г1**), както и Декларацията съгласно Раздел III от Формуляра за кандидатстване, същите се попълват и представят отново.

Всички посочени декларации са неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

След издаване на решението на Ръководителя на Договарящия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, кандидатите по настоящата процедура за подбор на проекти имат право да поискат допълнителни разяснения в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението за отхвърляне на проектното предложение или да подадат жалби/възражения, касаещи дадено проектно предложение по процедурата.

Жалби/възражения/искания за допълнителни разяснения, касаещи дадено проектно предложение по настоящата процедура могат да бъдат подавани в писмена форма до

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

Ръководителя на Договарящия орган, включително по електронна поща на следния адрес: jalbi@sme.government.bg. Постъпилите възражения/жалби/искания за разяснения се разглеждат като се извършва необходимата проверка и се изпраща отговор до подателя на възражението/жалбата/искането, съдържащ конкретните основания за отхвърляне на съответното проектно предложение.

Управляващият орган и Междинното звено поддържат регистър на случаите на предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати по процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност” и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност”, които при изпълнение на договор, сключен по проект, финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и /или подвеждаща информация.

Всеки кандидат може да подаде до Ръководителя на Управляващия орган или до Ръководителя на Договарящия орган сигнал за предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност” и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Конкурентоспособност”, които при изпълнение на договор, сключен по проект, финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и/или подвеждаща информация за вписване в регистъра и проверка.

ИНДИКАТИВЕН ПЛАН-ГРАФИК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

- ▶ **1 юли 2010 г.** – Обявяване на процедурата и стартиране приеждането на проектни предложения.
- ▶ Провеждане на информационни дни за представяне на процедура BG161PO003-2.1.08 „Покриване на международно признати стандарти” - съгласно график, който ще бъде публикуван на интернет страницата на Управляващия орган и Междинното звено – www.opcompetitiveness.bg и www.ibsme.org.
- ▶ **30 септември 2010 г., 16:00 ч.** – Краен срок за набиране на проектни предложения по процедурата.
- ▶ Съгласно чл. 24, ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, **оценката** на проектните предложения **се извършва в срок до 3 месеца** от момента на издаването на заповедта за назначаване на оценителна комисия по процедурата.
- ▶ Съгласно чл. 27, ал. 1 и ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г. **в срок до 20 работни дни** след като получи доклада на Оценителната комисия от оценката на проектните предложения,

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

постъпили и оценени през съответната сесия, Ръководителят на **ДО** *взема мотивирано решение*²⁸ за:

- одобряване на доклада и предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по предложените проекти;
 - връщане на доклада за преразглеждане, като посочва основанията за това;
 - отхвърляне на доклада и прекратяване на процедурата, като посочва основанията за това.
- ▶ Съгласно чл. 29, ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г. в срок от 15 работни дни от издаването на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ДО уведомява писмено одобрените кандидати, като ги информира какви допълнителни документи и в какъв срок трябва да представят в съответствие с чл. 7, ал. 7, т. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г.
 - ▶ Съгласно чл. 29, ал. 3 от ПМС № 121/31.05.2007 г. ДО *уведомява писмено неуспелите кандидати в срок от 15 работни дни* от вземането на решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като посочва основанията за отхвърлянето им.
 - ▶ Съгласно чл. 36, ал. 1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. *в срок до 30 дни след влизането в сила на решението* за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Договарящият орган предлага на бенефициентите по одобрените за финансиране проекти да подпишат договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
 - ▶ *Договорите* за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура *влизат в сила от датата на подписването им* от страните.

5. ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента са описани в приложения образец на Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. (**Приложение Й**) и Общите условия към финансираните по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (**Приложение К**). **В процеса на изпълнение на проектите, бенефициентите следва да се придържат към правилата и процедурите, описани в Оперативното ръководство за изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, публикувано за целите на настоящата процедура.**

Изпълнението на проекта, за който е поискана безвъзмездна помощ, стартира веднага след влизането в сила на договора за безвъзмездна финансова помощ. Всички дейности по

²⁸ Съгласно чл. 27, ал. 3 от ПМС № 121/31.05.2007 г., когато в рамките на сроковете по чл. 27, ал. 1 и ал. 2 възникне съмнение за наличие на двойно финансиране, сроковете за вземане на решение от страна на Ръководителя на ДО съгласно чл. 27, ал. 1 и ал. 2 от ПМС № 121/31.05.2007 г. се удължават с 10 работни дни.

проекта следва да бъдат изпълнени в рамките на срока за изпълнение на договора, с изключение на дейностите, свързани с ползването на консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение по процедурата, които следва да бъдат извършени преди датата на подаване на проекта и след датата на обявяване на настоящата процедура.

Всеки кандидат може да подаде сигнал за наличие на нередности и/или измами или съмнение за нередности, и/или измами при провеждане на процедурата за предоставяне на безвъзмездна помощ, и/или при изпълнение, съответно отчитане на проекта по реда и при условията, установени в чл. 4 – чл. 10 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз и съгласно подписаната от него Декларация за нередности (**Приложение Л към Насоките за кандидатстване**).

5.1. Специфични условия за изпълнението на проекта

Бенефициентът е задължен да докладва и отчита изпълнението на проекта в съответните отчетни форми и документи, приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата.

Всички допустими разходи (надлежно доказани със съответната фактура или друг счетоводен документ с еквивалентна доказателствена стойност), могат да бъдат представени за плащане само веднъж – т.е. разходите, за които е поискана безвъзмездна финансова помощ, не могат да бъдат предоставяни за плащане към други източници.

Бенефициентът е задължен да осигури директен достъп (както по време на изпълнението на проекта, така и след неговото приключване) на представители на Договарящия орган и/или Управляващия орган, и/или други одитиращи институции с цел извършването на проверка на място на резултатите от изпълнението на проекта.

Бенефициентът е задължен да поддържа отделна аналитична сметка и счетоводна документация за допустимите разходи по проекта и използването на средствата от безвъзмездната финансова помощ. За повече информация относно сертифициране на разходите вижте Указания на Министерство на финансите ДНФ 02/10.03.2009 г. относно сертифициране на разходи по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз – Приложение Р към Насоките за кандидатстване.

В съответствие с Указания на министъра на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, издадени на основание §6 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС № 62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, бенефициентите са отговорни за

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. ПМС № 62/21.03.2007 г. въвежда понятието „възстановим данък добавена стойност” и го определя като недопустим разход за съфинансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Бенефициентите са длъжни да следват Указанията на министъра на финансите (**Приложение П към настоящите Насоки за кандидатстване**) за определянето на ДДС като „възстановим” и следователно недопустим разход по ОП „Конкурентоспособност” и настоящата процедура, или като „невъзстановим” и следователно допустим разход по ОП „Конкурентоспособност” и настоящата процедура при оформянето на исканията за плащане, документалната отчетност, както и всички други свои задължения по Указанията във връзка с получаване на средства по настоящата процедура.

Бенефициентът е задължен да съхранява всички документи, свързани с изпълнението на проекта в срок от три години след приключването на оперативната програма, съгласно чл. 90, (1) от Регламент на Съвета № 1083/ 2006.

5.2. Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ задължително се фиксира в договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Фиксираният в договора размер на безвъзмездната финансова помощ се основава на бюджета, който е предварителна оценка на размера на допустимите разходи, необходими за изпълнението на проекта. Фиксираният в договора размер на безвъзмездната финансова помощ е окончателен, но действителният размер на подлежащата на изплащане помощ се определя след приключване на всички допустими дейности по проекта и зависи от тяхното надлежно удостоверяване и одобряване на действително извършените разходи.

5.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта

Ако бенефициентът не може да изпълни дейностите, заложи в договора, Договарящият орган има правото да не извърши плащанията цялостно или частично в зависимост от невъзможността за изпълнение на задълженията от страна на бенефициента.

5.4. Промени в договора и бюджета

Изменение на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на Анекс (допълнително споразумение) към договора по взаимно съгласие на страните, с изключение на случаите и при условията, предвидени в чл. 8 от Общите условия към финансираните по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение К към Насоките за кандидатстване и неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ). Анексът към договора не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора и равното третиране на бенефициентите.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
---	---	--

Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения процент и размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и/или водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има предварително определен максимален размер.

5.5. Наблюдение на изпълнението на проектите и постигане на заложените резултати

Съгласно правилата на Регламент 1083/2006 (чл. 60 (b)) и 1828/2006 (чл. 13(2)), Управляващият орган следва да извършва проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти от изпълнението на проектите. Управляващият орган делегира тези си правомощия на Междинното звено като това делегиране на права не лишава Управляващия орган от правото по негова преценка да извършва част от тези проверки самостоятелно. Проверките могат да бъдат както административни – проверка на документи, предоставени във връзка с възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложи по проекта. Проверките се извършват на 100 % от проектите, като включват техническа и финансова проверка.

5.6. Отчитане на проекта

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане. В хода на изпълнение и при приключването на дейностите по проекта бенефициентът е задължен да изготви и представи на Междинното звено **междинни и финални технически и финансови отчети** (съгласно образците, приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата) относно неговото изпълнение и постигнати резултати. Тези отчети трябва да посочват и постигането на резултатите и целите на проекта чрез предварително зададените индикатори, както и да показват реалното изпълнение на заложените очаквани резултати. Отчетите трябва да описват и основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на проекта, както и как тези проблеми са били решени или причините за това да не бъдат преодолени. В случай, че не са постигнати предварително заложените резултати от проекта, бенефициентът трябва да предостави подробно обяснение/обосновка за причините.

Допълнително, в хода на изпълнение на проекта Ръководителят на Договарящия орган и/или Ръководителят на Управляващия орган, могат да изискат от бенефициента да предостави доклади и/или допълнителна информация относно напредъка, постигнат по проекта.

Всички писмени инструкции и указания на Ръководителя на Договарящия орган или Ръководителя на Управляващия орган, свързани с изпълнението на проекта, включително такива, предоставяни след влизането в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, имат задължителен характер за бенефициентите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

5.7. Плащане

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се предвиждат 3 варианта на плащане, както следва:

Вариант 1 (с авансово плащане, междинни и окончателно плащане):

Бенефициентите по настоящата процедура имат право да получат авансово плащане като представят пред Договарящия орган искане за плащане по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение М). Авансовото плащане може да бъде в размер до 20% от общия размер на безвъзмездната финансова помощ. Условие за неговото извършване е предоставянето на банкова гаранция от страна на бенефициента (Приложение Н към Насоките за кандидатстване), покриваща пълния размер на исканата авансова сума и Финансова идентификационна форма (съгласно образеца, приложен към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата).

След представяне на посочените документи, Договарящият орган превежда размера на авансовото плащане по банкова сметка на бенефициента, открита за целите на проекта. Бенефициентът може да използва средствата по тази сметка съгласно условията, определени в договора за откриването ѝ. Той има право да поиска междинно плащане чрез представяне за одобрение на междинен технически и финансов отчет при реално изпълнени действия с материален резултат и съответни извършени и платени разходи. За да получи исканата сума, бенефициентът трябва да представи доказателствени документи, които удостоверяват изпълнението на отчитаните дейности/действия и изразходването на средствата. Документите се проверяват, разходите се верифицират и на бенефициента се изплаща тази част от изразходваните средства, която отговаря на процента на безвъзмездната финансова помощ, посочен в договора. **Общият размер на авансовото и междинните плащания не може да надхвърля 80 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ.**

Размерът на окончателното плащане се изчислява след приключване на проекта, одобряване на финалния технически и финансов отчет като се приспадат сумите по отпуснатите авансови и междинни плащания.

Заявяването на авансово плащане от страна на бенефициентите не е задължително.

Вариант 2 (само междинни плащания и окончателно плащане):

В този случай бенефициентът първоначално заплаща всички разходи по изпълнение на проекта за определен период. За да получи исканата сума за междинно плащане, бенефициентът трябва да представи за одобрение междинен технически и финансов отчет, при реално изпълнени действия с материален резултат и съответни извършени и платени разходи. Отчетът трябва да съдържа доказателствени документи, които удостоверяват изпълнението на отчитаните дейности/действия и изразходването на средствата (съгласно образците, приложени към Оперативното ръководство за изпълнение на договорите по процедурата). Документите се проверяват, разходите се верифицират и на Бенефициента се

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

изплаща тази част от изразходваните средства, която отговаря на процента на безвъзмездна финансова помощ, посочена в договора. Общият размер на междинните плащания не може да надхвърля 80 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ. Размерът на окончателното плащане се изчислява след приключване на проекта, одобряване на финалния технически и финансов отчет като се приспадат сумите по отпуснатите междинни плащания.

Вариант 3 (само окончателно плащане):

Окончателното плащане в размер на общата стойност на безвъзмездната помощ, изчислена като се приложи процента, посочен в чл. 3.2. от Договора за предоставяне на безвъзмездна помощ към общите верифицирани разходи. То се извършва след одобрението на финалния отчет от страна на Договарящия орган, в съответствие с чл. 2.4 и чл. 2.5 от Общите условия към финансираните по ОП „Конкурентоспособност” договори, придружен с искане за плащане, подадено в съответствие с образец на Договарящия орган, в срок от 15 работни дни от верифицирането на разходите от страна на Управляващия орган.

5.8. Мерки за информиране и публичност

Всички бенефициенти трябва да прилагат подходящи мерки за публичност и информираност съгласно правилата на Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията от 8 декември 2006 г. относно реда и начина на изпълнение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и на Регламент 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие.

Бенефициентите са длъжни да упоменат финансовия принос на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. в информацията, изготвяна и предоставяна във връзка с изпълнението на проекта, във всички отчети за изпълнение на договора (междинни и окончателен), както и във всички други документи, отнасящи се до изпълнението на дадена дейност по проекта. Във всички обяви и публикации, свързани с изпълнението на проекта, бенефициентът е длъжен да оповести, че проектът е получил финансиране от ЕФРР чрез ОП „Конкурентоспособност”.

В случаите на закупуване на оборудване е необходимо да се поставят стикери върху всеки актив, закупен по проекта, включващи информация за финансовия принос на ЕС чрез ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.

Неспазването на правилата за визуализация може да доведе до непризнаване на част или на цялата стойност на извършените по проекта разходи.

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

6. СПИСЪК С ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НАСОКИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

ДОКУМЕНТИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ ПРИ ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1. Формуляр за кандидатстване – **Приложение А** (Приложение I към Договора);
2. Бюджет на проекта – **Приложение Б** (Приложение III към Договора);
3. Логическа рамка – **Приложение В** (Приложение IV към Договора);
4. Декларация по чл. 7, ал. 7, т. 1 от на ПМС № 121/31.05.2007 г. – **Приложение Г** (Приложение V към Договора);
5. Декларация за липса на конфликт на интереси - **Приложение Г1** (Приложение VI към Договора);
6. Декларация за държавни помощи (включително Указания и примери за попълването ѝ) – **Приложение Д** (Приложение VII към Договора);
7. Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (включително Допълнителни указания и примери за попълването ѝ) – **Приложение Е** (Приложение VIII към Договора);
8. Декларация за категория на голямо предприятие (включително Указания и примери за попълването ѝ) – **Приложение Ж** (Приложение IX към Договора);

ДОКУМЕНТИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ

1. Критерии и методология за оценка на проектните предложения – **Приложение З**;
2. Контролен лист за извършване на предварителна проверка при подаване на проектните предложения – **Приложение И**;
3. Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. – **Приложение Й**;
4. Общи условия към финансираните по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г., договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ - **Приложение К** (Приложение II към Договора);
5. Декларация за нередности - **Приложение Л** (Приложение X към Договора)
6. Образец на искане за плащане по договор за безвъзмездна финансова помощ – **Приложение М** (Приложение XI към Договора);
7. Образец на банкова гаранция - **Приложение Н** (Приложение XII към Договора);
8. Образец на доклад за фактическите констатации и работно задание за проверка на разходите по договор за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. - **Приложение О** (Приложение XIII към Договора).

 <p>ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ Европейски фонд за регионално развитие <i>Инвестираме във вашето бъдеще</i></p>	 <p>НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013</p>	 <p>ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 www.opcompetitiveness.bg</p>
--	---	---

9. Указания на министъра на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз – **Приложение П**;
10. Указания на Министерство на финансите ДНФ № 02/10.03.2009 г. относно сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз – **Приложение Р**;
11. Приложение I към Договора за създаване на Европейската общност – **Приложение С**;
12. Приложение № 2 към Наредба № 29/2008 г., - **Приложение Т**;
13. Класификатор на икономическите дейности /КИД - 2008/ – **Приложение У**;
14. Списък с адресите на териториалните звена на Междинното звено (ИАНМСП) - **Приложение Ф**;
15. Указания на Министерство на финансите ДНФ № 08/29.12.2009 г. относно възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз във връзка с регистрирани от Управляващия орган нередности – **Приложение Х**;
16. Приложение № 3 „Индикатори на оперативната програма” на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. – **Приложение Ц**.
17. Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт със заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на Председателя на НСИ – **Приложение Ч**.